

CZECHOSLOVAK

ISSN 0818 - 9129 • REGISTERED BY AUSTRALIA POST - PUBLICATION NO. VBH 7732

Panorama

REVUE PRO ČECHY A SLOVÁKY

1988 LISTOPAD \$2.25

11

TO BYL ZASE MĚSÍC ŘÍJEN

A KUS LISTOPADU....

Toto číslo Pamorady vychází až ve druhé polovině měsíce, přestože jste si zvykli časopis dostávat poněkud dříve. Může za to všechno Melbourne Cup, který nám naboural harmonogram spolupráce s tiskárnou /pro vysvětlení mimoaustralským čtenářům: Melbourne Cup je největší australský dostih, který se v metropolitní oblasti Melbourne slaví jako svátek, den pracovního klidu - samozřejmě se to spojí s nedělí v dlouhý víkend a pár dnů trvá, než se mimořádně špatný chod věcí vrátí do chodu špatného pouze v obvyklé míře/. Tím, že vypadl týden, kdy se jel Melbourne Cup, museli jsme hledat náhradní termín pro tisk - bohužel nejbližší byl až o dva týdny později. Omlouváme se za to.

Jaký tedy byl říjen? Nic moc, řekněme si rovnou. V Československu strana, vláda a Company se zmocnila výročí vzniku Československé republiky a do propagandistického arzenálu byl proti své vůli zařazen i T.G. Masaryk, u jehož hrobu jednu chvíli dokonce stála čestná stráž a politická reprezentace třetího řádu oficiálně kladla věnce. Současný prezident G. Husák se pak v Praze při projevu na manifestaci o Masarykovi dokonce dvakrát zmínil za čárkou. Jak to s věcmi vypadá se ovšem ukázalo, když si lidé chtěli výročí připomenout na nezávislých vzpomínkových akcích bez rudých praporů a prázdných obličejů na tribuně - podle informace, kterou máme od spolupracovníka v Praze, sám nový ministr vnitra osobně řídil policejní akci proti účastníkům shromáždění na Václavském náměstí, několik desítek lidí bylo vzato do vazby a ještě v prvních dnech listopadu o osudu mnoha z nich nebylo žádných zpráv. No, snad to za dalších 70 let bude trochu lepší. Zmínkou o novém ministru vnitra jsme se dotkli pražské "politické senzace": v západní terminologii by se řeklo, že tam padla vláda. Víme ale, že na východ od Šumavy vlády nepadají, pouze se v duchu socialistické demokracie nahrazují vládami ještě lepšími. Lubomír Štrougal, který se v různé míře prolínal režimem Novotného, Dubčeka, Husáka i Jakeše, odložen do politického šupletu /kdo po pár dnech se odváží připomenout jeho jméno, přestože odcházel provázen slovy neupřímných oficiálních diků?/ a nahrazen L. Adamcem. Je obrazem kvalit současné čs. politické reprezentace, že L. Štrougal přes všechno, co má za sebou, byl nakonec považován za relativně progresivního, což ho vzhledem k zásadnímu odporu Prahy vůči jakýmkoli změnám kromě čistě ekonomických nakonec taky stálo džob. Může tedy nyní objíždět své přemohlé luxusní soukromé chalupy a chaty, které po desetiletí pro vlastní potřebu nakupoval v různých koutech země. Štrougal, který jako ministr vnitra kdysi pravidelně chodil hrát nohejbal do bývalé vězeňské kaple v pankráčském kriminále, byl proslulý svou podporou fotbalistů Sparty. Bývalý prezident Novotný po svém odstavení v roce 1968 hovořil s jedním čs. novinářem, kterému důvěrně ukázal regál plný dokumentů o různých členech vládnoucí skupiny, rozhodně to nebylo nic za rámeček. Štrougal tam byl právě v souvislosti se stavbou spartánského stadionu, kolem čehož plotovaly velmi podivné miliony. Pro toho, kdo to neví, jen podotkneme, že vilu Novotného pak kdosi vykradl a policie se nestačila divit, že se údajně nic neztratilo. Ale ztratilo se, samozřejmě. A Novotný už měl a věděl proč.

O složení nové čs. vlády informujeme na jiném místě. Celkově však události v Československu v říjnu potvrdily, že čs. vedení o perestrojce a glasnosti buď ví mnohem víc než západní sdělovací prostředky, nebo že sází na to, že

neuvěřitelně mohutný konzervativní aparát v SSSR Gorbačova dřív nebo později smete: jde tedy o to, jen nějakou chvíli ještě přežít, než se vše vrátí do starých a dobrých kolejí. Uvnitř vládnoucí KSČ na rozdíl od jiných východoevropských komunistických stran neexistuje žádná dobře zorganizovaná liberálnější skupina. Košťe čistek po roce 1969 bylo ocelové, noví Dubčkové, Šikové, Krieglové či Smrkovští jednoduše nejsou na skladě. Tzv. mladá krev stranické mašinérie se liší od současné mocenské špičky jen datem narození; hošici z SSM příliš brzy rozum brali na to, aby teď sázeli na nejisté koně. Informace o tom, že se v Maďarsku snad uvažuje o legalizaci nějakých více či méně opozičních uskupení, zní tedy v Československu zatím pořád jen jako hudba z Marsu.

Vše zlé je k něčemu dobré, a tak vzhledem k tomu, že Pamorada vychází později, můžeme nadzvednout pokličku nad tím, co se zatím dělo v listopadu:

1. 11. - Australské senátorce s platem \$65,000 ročně, která přesto užívá státní byt určený nejchudším vrstvám, vláda NSW doporučuje okamžité vystěhování: jinak ji hrozí zvýšit nájem na \$200 týdně... Polská vláda oznamuje úmysl zavítat Leninovy loděnice v Gdaňsku, lúno Slidarity...
2. 11. - Zmatek kolem AIDS demonstruje návrh zvláštní komise, aby narkomani v Austrálii dostávali od příštího roku heroin na lékařský předpis... SSSR uvažuje o liberalizaci branného zákona, protože na co první tolik vojáků: branci s jednou nohou, skleněným okem a plátným uchem budou mít šanci se vyhnout vojně...
3. 11. - Melbourne Cup prý přičinou, že australská pošta záhadně kamsi zašantročuje šeky Telecomu v hodnotě \$30 milionů: až poté, co platnost šeků zrušena a vytištěny nové šeky, se pytle stejně záhadně znovu objevují na světě... Britská ministerská předsedkyně M. Thatcherová na triumfální návštěvě v Polsku: sláva mužům, kterým moudrá žena vládne...
4. 11. - Ch. Perkins, nejdéle přežívající australský pacient po transplantaci ledviny a jediný australský domorodec, který kdy dosáhl funkce šéfa odboru ministerstva federální vlády, zbaven úřadu v průběhu vyšetřování způsobu hospodaření s financemi, určenými domorodcům...
5. 11. - Dobrodružný milionář, selfmademan D. Smith, pilotuje první australské letadlo s neměnnými nosnými plochami, které kdy přistálo v Antarktidě... Emma Thomas, údajně nejstarší žijící člověk světa, umírá v USA ve věku 117 let: kam se podělí 140letí junáci ze SSSR, o nichž psávalo Rudé právo..?
6. 11. - Jediná myčka aut pro nudisty s pozoruhodným personálem - ač světová rarita - zavřena na Floridě nepřející policií...
7. 11. - Po ztroskotání rybářské lodi u pobřeží Queenslandu 33letý muž musí sledovat, jak žraloci před jeho očima likvidují jeho otce a 17letého bratra: navštivte Austrálii, to koupání...
8. 11. - To to tedy zadunělo, jak spadl kámen ze srdce: George Bush zvolen prezidentem Spojených států...
9. 11. - Dvojice invalidů, předvádějících pohlavní styk na pláži v Sydney, pokutována \$200, přestože tím prý bojovali za rovnoprávnost tělesně postižených: jako by to ti nepostižení směli...
10. 11. - Policie v Praze rozbíjí mezinárodní seminář Československo 1988 a spisovatele V. Havla odváží k výslechu...

Foto na první straně Jiří ŠPIEGL.

**...a to zas bude příští měsíc,
určitě!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!**

Pro toho, kdo vezme roha, asi tím největším šokem je zjištění, že blbost kvete všude: ne všude je jí ale dopřáváno sluchu stejnou měrou, ne všude je blbost povýšena na zákon, ne všude má blbec moc, aby si vynucoval pozornost a s klackem v ruce šádlal, aby byl brán vážně.

Protože blbost kvete odnepaměti, není historicky neznámou veličinou a lidstvo jako takové se nescetněkrát spálilo na to, aby nevědělo, o co běží: v normálních člo-

ÚVODNÍK který není úvodníkem

vědách společnostech se tak v toku staletí vypíraly mechanismy, které - ať blbost je mechanicky nerozdrtitelná, ba i nerozpustitelná chemicky - umožňují vedle ní jakžtakž existovat a nebrat jí příliš na vědomí. A jelikož blbost nelze strčit pod pokličku, protože čím blbější, tím vyvíjí větší tlak, musel být vymyšlen i pojistný ventil, který se uvolňuje a umožňuje té hrůze vypouknout s co nejmenší spáchanou škodou ven. Máme tak noviny i univerzity, máme fotbal, politické strany a různé spolky, dokonce tu a tam někde máme i parlament; tohle všechno jsou jistě mohutné, převratné a vzdálené věci, před nimiž nutno smeknout a postát v tiché úctě, zejména před tím fotbalem. Nemění to však nic na tom, že kromě jedinců citů ušlechtilých, mravů vybraných, myšlenek skvostných, otů vznešených, ušlechtilých kalých, jakož i vyčištěných zubů a umytého krku, přitahují i blbce jako mouchu mucholapka. A řekněme si hned, že dobře tak: díky mocné přírodě za to, že se může někdo vnitřně vyprázdnit před pustou univerzitní posluchárnou či v parlamentu, představte si ten děs, kdyby nám totéž hučelo do ucha, když jsme se slečnou někde na obědi. A rozhodně lepší, když se pár blbů navzájem podplácí, pošlape a ukouše v hledišti fotbalového stadionu, než když vezmou flintu a jdou střílet do ulic.

Před blbostí není úniku: je všude. Míra, v níž otravuje život, se ale různí; ne že by se snažila jednou méně, jindy víc, snaží se pořád vydatně a stejně, jenomže někde jaksi tolik nemůže. A je pak na nás, nakolik si ji připustíme na kůži.

Proč tedy šok? Jen doklad toho, jak neinformovaní bereme onoho zmíněného roha, když čekáme, že blbost dá na cestovní pasy, hraniční závory a dráty nabitě elektrickým proudem.

Nedá.

A je jen náš problém, zda tam, kde už nemusíme, pořád ještě dáme na blbost.

Objev!
Úžasnej objev -
blbost se šíří rychlostí světla!

RENČIN

• Z OBSAHU •

Panoráma č. 11, ročník III., listopad 1988

To byl zase měsíc říjen.....	2
Úvodník, který není úvodníkem.....	3
J. Kovářiček: Viníci a oběti.....	4
Amnestie - ale pro koho...?.....	5
J. Lhotský - Čech?, Polák??, Rakušan???.....	6
Jak to vidí Jára Kohout.....	7
P. Chudožilov: Druhá óda na Drákulu.....	8
M. Ondrášek: Na mordě vous.....	9
J. Lion: Jednou přišel dopis z Vídně.....	11
M. Pflieger: Jednou nohou v Americe.....	12
J. Špiegl: Pověry a legendy.....	13
V. Kříž: Byl jsem konzulem Hutt River - VII.....	14
J. Sýkora: Moje dobrá stránka.....	16
J. Vlčková: Balbínova Obrana.....	17
R. Ströbinger: Šumava v zrcadle padesátých let....	19
O knihách nových a jiných.....	20
Kultura.....	20
Na SBS TV.....	21
Sport.....	21
U nás v.....	22
Oznamovatel, Hledáme se, Z dopisů.....	23

PANORÁMA CZECHOSLOVAK PANORAMA ČESKOSLOVENSKÁ PANORAMA

- A REVUE FOR CZECHS AND SLOVAKS •
- REVUE PRO ČECHY A SLOVÁKY •

35 Massey Street, Doncaster, Vic.3108, Australia
Tel.: (03) 848 9802

Vydavatel Czechoslovak Panorama • Redaktor Jiří Hodač
• Tisk Newsprinters Pty Ltd •

Rídí redakční rada. Podepsané materiály - i značko-
vé pseudonymy - vyjadřují názory autorů, které
mohou i zásadně lišit od názoru redakce.

Obsah inzercí odpovídá poskytnutým údajům. Informace
o předplatném na str. 21.

Uzávěrka pro externí materiály vždy 20. dne v měsíci.
Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

J. KOVÁŘIČEK

VINICI & OBĚTI

Ve sdělovacích prostředcích se poslední dobou hodně píše a diskutuje o vzrůstající kriminalitě v Austrálii. Různých ndzorů je nepřeberně. Dostane-li se ale člověku přímé zkušenosti, jeví se vše v novém světle. To se mi stalo koncem minulého roku, kdy se do našeho domu vloupal zloděj a úspěšně nás zbavil všech cenností, které se daly odvést. Můj soused jej viděl, zavolał policii, než se však dostavila, byl zloděj fuč i s lupem. Podle čísla auta byla zjištěna totožnost. Nešlo o nováčka, nedávno byl propuštěn z vězení, kde si odpykal trest pro stejné delikty, kterými financoval svůj heroinový návyk.

Být vykraden je velmi nepříjemné, nejde jen o cennosti - něco uhradí pojišťovna, a člověk beztak nemá lpět příliš na věcech pozemských. Horší je pocit z narušeného soukromí. Byl jsem tak rozhněván, že bych pachatele přetrhl vejpůl, kdyby se mi dostal do rukou. Vyšetřující detektivové byli stoici: takových případů máme denně desítky. Namítal jsem: Jestliže tomu chlapci nepomohlo k nápravě vězení, jaké je východisko? Detektiv se usmál a vyjádřil naději, že jednou se takový narkoman po velkém lupu předávkuje a tím bude jeden případ definitivně vyřešen. Mne představa takového řešení neuspokojila.

Dostal jsem nápad a šel se poradit na policii - co když záměrně nechám pootevřené okno v prádelně jako snadný vstup do domu a jakmile tam nějaký zloděj vleze, zaklapne za ním mříž a bude v pasti, policie si jej může přijet toliko vyzvednout. Komisař mne ale upozornil, že chystání pastí na lidi je proti zákonu, a tak bych se do vězení se zlodějem vzal i já. Takový humanismus se mi pranic nezamlouval.

Policie, soudnictví a humanismus? Kombinace mi připadla poněkud podezřelá, zabýval jsem se proto problémem dále. Až se mi naskytla příležitost pohovořit si s několika mladými muži, narkomany, zadrženými pro vloupání do bytů. Ten "můj" zloděj mezi nimi nebyl, jak se ukázalo; přesto jsem po rozmluvě s nimi podstatně změnil svůj náhled. Dozvěděl jsem se od nich věci, o kterých nemám odvahu veřejně psát. Stačí však trochu zvažovat, aby se nám skutečnost zločinnosti jevila jinak, než jak nám je obvykle předkládána, že totiž zloději jsou jedinými a původními viníky. Tož zvažujeme!

Nejvíce vloupání a krádeží páchají dnes narkomani, kteří si jediné tímto způsobem mohou zajistit přísun své dráhé a zničující drogy. Jsou však oni jedinými viníky? Jde o mnohamilionový byznys, na kterém se podílí celý řetěz příživovatelů a na jehož chodu má proto zájem celá řada lidí i institucí. Nejvíce pochopitelně bohatou překupníci s drogami: kolik těch bylo odhaleno, kolik jich sedí ve vězení? Víme, že jen pramálo. Ze svých horentních zisků si mohou dovolit uplácat členy policie, právníky, ba i politiky atd.

Kriminalita není ani proti zájmu pojišťoven ty na ní neztrácejí. Dnes každý musí být pojištěn, narůstající kriminalita ospravedlňuje zvyšování pojistek a podnikání prosperuje. Zvýšená kriminalita není ani proti myslí policie: jasně ukazuje její potřebnost a nutnost přesčasů i zvyšování stavů. Politikům tato situace také vyhovuje, zločinnost chytě odpoutává pozornost od ekonomických a politických problémů. Na oko sice občas ustanoví nějakou tu "královskou komisi", která měsíce zasedá, aby zjisti-

la asi polovinu toho, co je zasvěceným dobře známo, a hlavně stojí tisíce až miliony dolarů. Pro právníky znamená kriminalita to, co humus pro brambory, daří se jim na ní znamenitě. Nejsem si jist, zdali společnost doplácí více na drobné zloděje nebo na právníky. Aby se někdo rychle neurazil, hned dodám, že vyjímám z této kategorie ty slušné advokáty a notáře, kteří nám ušlechtilě pomáhají prodírat se džunglí zákonů a na které se s důvěrou obracíme o pomoc, žel těch není mnoho.

Dezorientovaný lid volá: chceme více policie, zvýšte tresty, stavte více věznic! Takové volání libě zní v uších politiků, neb jen usnadňuje jejich snahu o větší kontrolu společnosti a větší díl moci. Ostatně nezanedbatelná část lidu se také mazaně přizívuje na kriminalitu - jestliže jsou každý den vykradeny stovky domácností, kam směřují všechny ty televizory, videa, šperky, atd? Kdo je prodává a kdo kupuje? Marná je nabídka bez pontávky. Problém běžné kriminality je těžké, ba dím nemožné vy-

Vydalo nakladatelství
Sixty-Eight Publishers, Corp.
Box 695, Station "A",
Toronto, Ontario M5W 1G2, Canada

K dostání také v knihkupectvích

v Rakousku: Petr Pasírhák,
Lindengasse 5, 1070 Wien

v Německu: Acky!,
Schellingstrasse 20, 8000 München 20
ve Švýcarsku: Galerie Krause,
Tumbelenstrasse 37, 8330 Pfäfers ZH

řešit, neboť na jednom drobném zloději se živí celá plejáda ctiuhodných občanů. Společenská msta, čili spravedlnost - jak se říká uslechtilé - postihuje jen přímé nástrojce celého velkolepého podnikání.

Přešel mne již hněv vůči pachateli našeho vloupání, dokonce se zajímám o jeho osud. Po vloupání u nás zmizel z Adelaidy, byl ale polapen při jiném vloupání ve Viktorii. To bylo vloni. Před pár týdny byl propuštěn z vězení, odletěl do Perthu, kde byl opět chycen při vloupání, a tak je znovu za mřížemi, chudák.

Čtenáře asi teď napadne, že jsem nesmírně soucitný. Kdyby nekradl, nedostal by se do basy! Jenže ono to není takhle jednoduché. Od mladých narkomanů jsem se dozvěděl o tragickém údělu jejich životů. Návyk na heroin či jiné drogy si vybudovali v útlém mládí /15 nebo 16 let/, ve věku mladistvé pošetilosti, kterým prochází každý. Drogy jsou často dětem nabízeny zdarma, než si vytvoří návyk, potom už se vezou. Chlapci kradou, dívky jsou zahánány na ulici k prostituci, mravní společnost je odepíše. Tito mladí lidé rychle pochopí, že jsou ztraceni, tzv. systém spravedlnosti je začne trestat, neboť to je to jediné, co dobře umí, trestat, tedy mstít se. V mladém vědomí nastane porucha v oblasti sociálního citění, snaha o polepšení ztratila smyslu, jejich životy jsou zmařeny. Jiní se obohatili z jejich zločinů, oni z nich měli užitek jen nevalný, oběti děsivého návyku.

Jejich činy zajisté neschvaluji, snažil jsem se je jen pochopit. Narkomanie je velmi vážnou a těžko léčitelnou chorobou. Některé návykové látky společností tolerovány nejsou, jiné jsou. Co by asi lid dělal, kdyby zítra vláda vyhlásila zákaz používání návykových látek, jako jsou cigarety, káva, čaj, pivo? Jeden z oněch mladých mužů mne ujišťoval, že vkrádání do domů mu vůbec nedělá potěšení, nutkání však k další vácce heroinu je příliš silné.

Jsem přesvědčen, že problémem zločinnosti toxikomanů by se měla zabývat lékařská věda a ne policie, soudci, politici a jim podobní. Ten problém by byl řešitelný, i když ne snadno, kdyby ovšem lidé vlivní a mocní na jeho řešení měli zájem.

Čtenář, který dočetl až sem, má nejspíše dvě možnosti: mávnout nad mým psaním rukou a pomyslet si, že to vidím příliš černě, nebo mi dát za pravdu a posmutnět. Musím tedy dodat, že nebylo mým úmyslem čtenáře deprimovat, to bych raději nic nepsal. Napadlo mne ale, že mnozí čtenáři mají dospívající děti a může proto pro ně být užitečné se nad touto problematikou vážně zamyslet. Jedině potom mohou svým dětem vysvětlit svět takový, jaký je, a ne jaký bychom si ho přáli mít. Bylo by totiž škoda, kdyby se jejich děti právě staly obětmi systému, který v podvědomí nechceme připustit, který přesto ale existuje. A nejen v Austrálii.

TRAPI VÁS KILA???

Potřebujete poradit a pomoci? Nerozpakujte se, zavolejte!

Tel.: (03) 878 9254

Možnost změny u českého vysílání rozhlasové stanice 3EA na obzoru? Vedení SBS - ať už z jakéhokoli důvodu - zřejmě nepovažovalo za nutné využít možnosti informovat o nadcházejícím konkursu v Panoramě, ač si s námi o všem dříve korespondovalo, tedy vycházíme z toho, co bylo v melbournském deníku THE AGE:

Vyhlašuje se konkurs na místa dvou programových pracovníků /broadcasters/ a jednoho novináře. Pracovní úvazek je na 4 či 5 hodin týdně s hodinovou mzdou \$18.25, \$13.55 a \$12.70. Konkurs je vyhlášen i pro slovenský program. Máte-li zájem, obraťte se přímo na SBS - 3EA, tel. /03/ 696 1522, PO Box 294, Sth. Melbourne 3205. Žádosti na zvláštním dotazníku se přijímají do 2. prosince 1988.

AMNESTIE (ale pro koho. . ?)

Podle očekávání byla při příležitosti 70. výročí republiky v Československu vyhlášena amnestie. Vztahuje se tentokrát i na trestné činy opuštění republiky podle paragrafu 109, odst. 1,2 tr. zákona, "spáchané" přede dnem vyhlášení amnestie. Do amnestie však nejsou zahrnuti ti uprchlíci, kteří "projevili nebo projevují nepřátelský vztah k socialistickému společenskému nebo státnímu zřízení". Doposud tedy každý, kdo žádal o tzv. milost /ponechme stranou morální hodnocení takového činu/, buď dostal nebo nedostal kladnou odpověď a tedy věděl, jak to s ním je: po amnestii - ač je to absurdní - bude situace mnohem nejasnější, protože nikdo vlastně neví, zda se na něho ustanovení vztahuje či ne. Což je nepochybně záměr. Rozhodnutí o amnestii jde velice na ruku vládám těch zemí, které se netají úmyslem zbavit se při první příležitosti čs. uprchlíků, čekajících na azyl. Zatím nevíme přesně, jaká bude reakce západních zemí, ale tušení, pokud jde o osudy našich krajanů, je velmi nehezké. Bude někoho zajímat, jak to s nedávnými utečenci po případné deportaci doopravdy bude? Jak s jejich rodinami? Jak s profesionálním uplatněním? Jak s možností studovat pro jejich děti? Soudní postih je přece jen jednou z forem represe. Ale svět už nechtěl slyšet jiné věci...

**BEZ INZERCE BY
PANORÁMA
NEMOHLA EXISTOVAT...**

PANORÁMA nedostává od státu žádnou podporu. Děkujeme všem firmám i jednotlivcům za inzerci, která umožňuje existenci nezávislého časopisu pro Čechy a Slováky!

J. Lhotský . . .

Čech. . ?, Polák. .??, Rakušan. .???

Před několika měsíci deník Canberra Times v seriálu o etnických skupinách v Canbeře přinesl článek, podle kterého dr. Jan Lhotský, jenž patřil mezi první Evropany, kteří prozkoumali část Nového Jižního Walesu /kde se dnes nachází Canberra/, byl Polák. Za Poláka jej označila i nedávná výstava etnického muzea v Adelaidě. Polští historikové také považují Lhotského za Poláka. Před třemi týdny jsem dostal dopis z Adelaidy, ve kterém mi činitel polského etnického života vytknul, že ve své knize o Česích v Austrálii považují Lhotského za Čecha.

A tak jsem se rozhodl odpovědět nejen jemu, nýbrž i novinám v Canbeře, muzeu v Adelaidě a několika Polákům, kteří ve snaze najít polského "etnického hrdinu" v Austrálii propagují nesmysl, že Lhotský byl Polák.

Rodiče Jana Lhotského byli Češi ze Strašic v západních Čechách; jeho otec byl soudním úředníkem, sloužícím rakouskému císaři pánů v Praze, Brně, ve Vídni a konečně i ve Lvově, kde se Jan narodil v roce 1795. Během středověkých studií mu otec zemřel a matka se provdala za soudního oficiála von Wimberga, který pracoval u stejného úřadu ve Lvově jako Janův otec. Když se rodina vrátila do Prahy v roce 1814, Jan začal studovat medicínu a byl také Purkyňovým žákem. Z Prahy odešel na další studia do Vídně, později do Paříže, Lipska a konečně Jeny, kde mu byl udělen doktorát filozofie. Lékařská studia nedokončil. V letech 1819 a 1820 spolupracoval s Janem a Karlem Preslem na názvosloví českých rostlin a tato práce byla vydána pod titulem "Flora cehica-Květina česká". Ve stejný čas byl ve styku s předními představiteli vědeckého života v Praze a navázal styk s německým básníkem J.W. Goethem.

Lhotský cestoval po střední a západní Evropě a měl styky s evropskými karbonáři a svobodnými zednáři. Tím se stal podezřelým rakouské Metternichově policii a jeho návrat do Čech byl prohlášen nežádoucím. Do haličského Lvova nikdy nezamířil. Až po mnoha žádostech mu byl povolen návrat do Prahy, kde měl opět potíže, tak odešel do Vídně. Pražská policie jej stále sledovala a navrhla Vídni, aby Lhotský byl naverbován do rakouské armády nebo poslán do policejní vazby. Policejní dozor to vyhrál, a tak byl Lhotský uvězněn ve Vídni na pět let.

Po propuštění z vazby se rozhodl opustit Čechy. Jako již známý přírodovědec obdržel podporu od Českého muzea v Praze. A také od Královské bavorské botanické společnosti. Přislíbil sbírat botanické druhy, neznámé v Evropě. V té době se také seznámil s Tadeášem Haenkem z Prahy, který zavítal se španělským lodstvem do Sydney v roce 1793. Snad to mělo vliv na Lhotského pozdější rozhodnutí navštívit protinožce. A tak Lhotský opustil Evropu: odjel do Jižní Ameriky a odtud do Austrálie, kde přistál v roce 1832.

V Austrálii se Lhotský brzy stal známou osobností, zejména po výpravě do australských Alp /a území, kde se dnes nalézá Canberra/, kde mimo jiné pořídil první záznam australské domorodé hudby, "Zpěvy žen kmene Menero". V Novém Jižním Walesu Lhotský pracoval jako novinář, přírodovědec, řečník, cestovatel a nakladatel. Mimo jiné objevil minerální prameny na sever od Sydney, kde chtěl založit přírodní lázně a pojmenovat je Karlovy Vary. Ze Sydney odjel na Tasmánii, kde se proslavil jako geolog a přírodovědec. Po několika letech se vrátil zpět do Evropy a usadil se v Anglii.

Snad nejlepší studie o Lhotském vyšla v Československu. Napsal ji profesor V. Krůta z Brna, který během druhé světové války byl vojenským lékařem u 8. letectva v Anglii. Jeho obšírná studie jasně dokumentuje Lhotského český původ a české citění. Za svého dětství jezdil na prázdniny k příbuzným ve Strašicích a Zbirohu.

V Melbourne byla část Krůtovy práce o Lhotském vydána v angličtině, a tak doufám, že polští entologové si uvědomí nesmyslnost svých tvrzení. Nakonec to není jenom Lhotský, z koho udělali Poláka. Mezi posádkou kapitána Cooka byli také dva němečtí vědci Johann R. Forster a Johann G.A. Forster, oba z Gdaňska, a tak polští autoři z nich udělali automaticky Poláky, neboť Gdaňsk je dnes v Polsku. Ale snad nejvíce nesmyslný je závěr, který jsem nedávno četl v jedné polské publikaci: Němci, kteří se přistěhovali do Jižní Austrálie v první polovině minulého století, přý vlastně jsou Poláci. Tehdejší německé Slezsko se stalo součástí poválečného Polska, a tak Poláci mají další "etnické hrdiny".

Je tedy na nás v Austrálii upozornit na tyto historické omyly. Když se Lhotský narodil, Lvov byl v Rakousku. V nedávné knize o Rakušanech v Austrálii proto autorka označuje Lhotského za Rakušana. A tak jen čekáme, až vyjde kniha o Rusech v Austrálii: je možné, že se z Lhotského stane "Rus", když Lvov je dnes v Sovětském svazu.

Krajanská obec v Canbeře by měla prosadit, aby aspoň jedna ulice byla pojmenována po našem krajanovi. Rád bych ještě dodal, že po návratu do Anglie si Lhotský zažádal

Optik

L. & G. PERGL

Spectacle Makers

Telephone 663 6242

57 PELHAM STREET, CARLTON, 3053

SLEVA ČTENÁŘOM
PANORÁMY

PANORAMA V PRODEJI

Nemůžete-li využít nesporných výhod předplatného, je pro Vás Panorama připravena v následujících prodejních novin:

MELBOURNE

- prodejna tisku v Ackland St.,
St. Kilda, nedaleko rohu Barkly St.

SYDNEY

- Bondi Beach Newsagency,
134 Campbell's Pde., Bondi Beach

- Porter Newsagency,
203a Castlereagh St., Sydney

v liberálním roce 1848 o povolení k návštěvě Prahy. Mezitím Metternich utekl z Rakouska a Anglie mu dala povolení k pobytu. Když se Lhotský vrátil z návštěvy Čech, vyřídil si osobní účet s Metternichem: vymlátíl okna v hotelu, kde Metternich přebýval. Když byl za to stíhán, Lhotský u soudu prohlásil, že v onom hotelu přebývá "jeden z nejjedovatějších hadů Evropy".

Lhotský zemřel v Londýně, kde je také pochován.

-mc-

Od roku 1940 nese kibuc v severní části Izraele jméno KFAR MASARYK. Má nyní kolem 800 členů, z nichž mnozí pocházejí z Československa. Aktivně připomínají nejen jméno, ale i odkaz prvního prezidenta ČSR T.G. Masaryka. Jsou proslulí zemědělskou produkcí, zejména bavlny, i výrobou elektrotechnických zařízení. Také střední škola této oblasti nese jméno T.G. Masaryka. Letos 28. října byl v kibucu slavnostně položen základní kámen k vybudování výchovného střediska Yad T.G. Masaryk Memorial, které bude sloužit celé oblasti a trvale připomínat Masarykovy humanitní ideály. V moderním a funkčním komplexu kromě auditoria, jeviště, restaurace a pomocných zařízení bude i vzpomínková pietní síň, studovna a trvalá expozice věnovaná odkazu TGM. Tlumočíme žádost představenstva kibucu /Kfar Masaryk, Mobile Post Oshrat 25208, Israel/ Čechům a Slovákům na celém světě, aby přispěli na vybudování tohoto projektu - zejména poskytnutím muzejních materiálů, které by byly vystaveny v expozici.

+++ Třetí říjnový týden byl v Austrálii věnován organizaci Amnesty International. Je to právě 40 let, co AI byla založena v Londýně - jedna z jejích prvních akcí byla zaměřena ve prospěch politických vězňů v Maďarsku. V zemích východního bloku je AI dodnes označována za přisluhovače kapitalismu. AI byla v roce 1977 udělena Nobelova cena míru a podporuje ji na 700,000 členů ve více než 150 zemích světa. Organizace má nyní roční rozpočet 43 milionů dolarů, které věnuje na podporu a obranu politicky pronásledovaných, mezi nimiž velmi často jsou i čs. občané.

+++ Při příležitosti 70. výročí ČSR se často připomínala i osobnost generála Milana Rastislava Štefánika, astronoma, politika a prvního mistra obrany ČSR. Jeho přímý potomek - dr. Henry Štefánik - žije nyní v Canbeře, kde je činný v tamějším etnickém životě.

**Děkujeme za
včasné zaslání předplatného**

Tak to vidí • • • • • JÁRA KOHOUT.....

Roku 1938, tedy před padesáti roky, jsem natáčel hezkou roli ve filmu "Vdávky Nanynky Kulichovy" od Ignáta Hermana za režie Vladimíra Slavinského. Hrál jsem Kulicha. V Československu jsem hrál v 64 filmech. V Americe jsem se objevil za čtyřicet roků jen v jedendotí. Ve "Vdávkách" moji partnerkou byla vždy výborná Antonie Nedošínská. Na plátně celkem pětkrát hrála moji ženu.

Tonička vynikala matronovitou rozlohou a hlavně tím, že půl života proplakala. Zvláště potom, když ji umřel muž. Několik dní jsme na Barrandově točili svatební hostinu a rekvizitář ji sedmkrát musel vyměnit polévku. Sedmkrát ji Tonička přesolila k nejdlosti. Plachta o ní rozšiřoval, že při filmování nechodí na stranu, že jí všechna váha vyjde z těla očima. Nedošínská se bránila: "Jako vdova mám právo na brečení. Pláču jen když vzpomínám na zemřelého muže, ale já na něj vzpomínám furt. On mě pořád nosil na rukou". Kterýsi zlý jazyk připojil, že se ten dobrák jednou z toho strhl a byl konec. Tonička měla dobrých sto dvacet kilo živé váhy.

Manželův hrob přitahoval Toničku téměř magneticky. Strávil u něho spoustu času. Jedno odpoledne se pohovorem s nebožtíkem posdržela do smrákání a po půlhodině bloudění mezi hroby zjistila, že netrefí ze hřbitova. Ve své úzkosti si všimla člověka v haveloku, který šel týmě směrem.

Antonie Nedošínská: "Promiňte pane, jdete taky k tramvaji? Mohla bych jít s vámi? Byla jsem u manžela. Víte von umřel.../Rozpláče se usedavě/. Mohl byste mě odtud vyvést? Já jsem zabloudila a tolik se bojím!"

Neznámý v haveloku: "Jen se mě paní chytněte. Vyvedu vás. /Tonička se do neznámého zavěší. Po chvíli./ Paní, vy se třesete. Máte strach? Já se taky dycky na hřbitově třás, když jsem byl živý".

Tohoto kulíška si vymyslel Longen, který byl náhodou nalévat kytky na hrobě své ženy Xény, která nedlouho předtím odešla ze světa dobrovolně.

— Pane hostinský, já vám poradím, jak vytáhnout a pár hektolitrů piva ze týden víc.
— To jsem žádostiv. Copak mám dělat?
— Dávejte správnou míru!

ČESKÉ ŘEZNICTVÍ A UZENÁŘSTVÍ

Malvern Continental Butchers

nabízí velký výběr pravých českých uzenin
— a všech druhů masa! —

Naše výrobky jsou vždy pravou věcí
"Ben mouč", "Dobrá věc", "Dobrá věc", "Dobrá věc"

73 Glenferrie Rd., Malvern, Tel.: 03-1074 a 03-1075

Na Vaši návštěvu se těší Franta, Lída a všichni další zaměstnanci.

P. CHUDOŽILOV

Druhá óda NA DRÁKULU

Vypadal jako telegrafní tyč, kdyby na ni někdo, například ze žertu, pověsil vysloužilý převlečník a narazil klobouk. Přicházel ulicí, doprovázen melancholickým nářkem racků. Vábusoval hrůzu. Dejochl na nás okýnkem do auta slobu a děs, bez příčiny, jen tak, protože se mu zachtělo. Bylo to letos v létě v Norsku. Oslo dřímalo ve zlatém oparu. Moje žena, frčeli jsme autem přímo proti chlapovi, si nejdříve myslela, že je to šikovně upevněná reklamní figurína. Ale jeho prsty v černých rukavících, podivně vyvrácené do divadelně upířského gesta, výzývavý a prázdný škleb, neživé oči bez jakéhokoli lidského výrazu, to vše bylo ještě skutečnější a bezprostřednější než moře v hlubině pod námi i se všemi parníky a plachetnicemi na hladině. Trvalo to vteřinu. Pak se ještě mihla paní s chlupatým psem.

"Co si o tom asi myslí ta paní s psem?" řekla vytřeštěně moje žena. "Ale ně!" říkám konejšivě. "On má prachy. Nebo vílu, prostě se nudí. Je neškodnej! Sem tam zmizí ve okolí holka. Někdo neznámý zaškrtí poštáka. Ale von se z toho vždycky dostane - má skvělého advokáta. Nejlepšího v celém Norsku. Říkal ti: cvok! Postava do románu! Měl jsem na něj zavolat. Haló, Drákulo! Co by řekl?"

"Ba ne!" vmísila se ze zadního sedadla moje starší dcera. "Byl to pravý Drákula. Přece nejsem slepá!" Třeba má pravdu, řekl jsem si. Otočil jsem auto. Sjížděli jsme zase dolů, cínově lesklým, čistým vzduchem, který v Norsku dělá barvy ještě pronikavějšími než jsou ve skutečnosti. "Von ale neměl drákulovský zuby!" řekla věčně druhá, mladší dcera. "Taky jsem ho viděla ve zpětném zrcátku. Nemohl to být upír. To teda nemohl!"

Na chodníku nebyla ani noha. Žádný Drákula. "No dobře!" řekla moje žena pořád ještě tak vytřeštěně. "Ale kde je ta ženská se psem?" "Odnal ji Drákula - přece!" řekla starší dcera vítězoslavně. "To je právě jeho způsob!" Je to se mi najednou špatně. Mizerná nálada! Cvokatím! Přenáší se to také na celou rodinu? Prý se to emigrantům stává! Drákula to skutečně nemohl být. Taky jsem ho viděl ve zpětném zrcátku pajdat s kopce. Natřásal se mu klobouk. Upíři nejsou v zrcadle vidět. Kdo to teda ale byl! Kam zmizel! Kde je ta žena se psem! Ach, vůbec vzít na vědomí pouhou skutečnost našeho světa je ještě mučivější, nežli marná snaha světu porozumět.

"Já myslím, že to byl fízl!" řekla moje mladší dcera povzbudivě. "Myslím tajnej fízl!" řekla honem, když ji stihly pohrdavé pohledy všech starších sourozenců. Po-

řád ještě pamatují i po letech, jak vypadá opravdový fízl. Všichni jsme se rozesmáli. Fízl v Norsku! "Fízl přece může být všude, kde se mu zalíbí!" řekla plačtivě mladší dcera. "Teda taky v Norsku! Dyť jste to všichni viděli! Byl blbej a zlej? Byl! Doveďte zmizet? Doveďte! Říkal jsi, že se tady ztrácejí holky a poštáci a že jsou na něj všichni krátký? Říkal! Tak vidíš: fízlové taky všechno smějí a nic zlého se jim nestane! Copak jste neviděli, jak byl hnusnej?"

Vylezli jsme z auta. Horda ječících Italů v nepravděpodobně červených tepláčkách, vypadali trochu jako opice, asi Siciliani, lezla na sochu nějakého norského generála s mohutným frákem. Dávali se s ním fotografovat. Moje starší dcera se té marnivosti zamyšleně usmála. S úlevou jsme zapadli do hospody na sobí karbanátky polité brusinkovou marmeládou. Reč se zase pomalu stočila na původní téma, které děti nazajímalo: byl osmašedesátý rok zázrak, nebo spíš blbost? Přelud? Kam zmizel, jestliže vůbec byl? Co se stane s již použitými, nikomu nepotřebnými roky? Na Drákulu si už nikdo nevzpomněl.

září 1988

**ZAPLACENO?
ZAPLACENO?
ZAPLACENO?
ZAPLACENO?
ZAPLACENO?
ZAPLACENO?
ZAPLACENO?
ZAPLACENO?
ZAPLACENO?
ZAPLACENO?**

?

RIA'S HAIRDRESSING

Dámské a pánské kadernícké služby s dobrou radou,
s bohatými zkušenostmi z kaderníckých sůtaží
Vám s ochotou poskytne

MARIKA, 16 Ormond Rd., Elwood, Vic. 3184

Tel./03/ 531-5344

M. ONDRÁŠEK

Na mordě vous

Kdysi jsem se na těchto stránkách zminil o prosvirníku, ibiškovitém keři, a setkal jsem se s nepochopením, že matu neznámými slovy. Zřejmě moje dychtivost obohatit se nikoli dukátem, ale dosud neslyšeným a třebaš jakkoli půvabným českým slovem, nebyla sdílena a u některých čtenářů nepadla na úrodnou líchu. Prosvirník není pohřbchu jen výraz rostlinopisný, nýbrž i kulinářský, a ty hospodyně, které znají koření pro každé vaření, již vědí, o čem to mluvím, jde o škraloup z mléka. Ale těm, kteří se z tohoto slova radují, a doufám, že jich je většina, vyjevím, že do čeledi slézovitých z ibiškovitých patří i šedě plstnatá bylina proskurník lékařský a dodám, abych zabránil zbytečným sporům, že nejde o topolovku - proskurník růžový.

To ovšem není všechno, co se sesypalo na moji hlavu. Když se již zpravidla zaměřuji na témata hrubě bestiální a zmiňuji se převážně o cizokrajných přímoročcích šavlorohých či luskounech bělobříchých, proč nevěnuji alespoň malou pozornost tomu žížale podobnému psíku jménem Ferdinand, který je osobou číslo jedna v naší rodině. Všechno je pravda. Před šesti sty lety český písmák zapsal: "Kak je to, že malá žížalka, komár, šest noh má a křídla a slon jsa velmi veliký jen čtyři nohy má, ale křídla nemá?". Ještě před sto lety se slovem žížala označovalo všechno možné živočišstvo - kromě dešťovky, "žížalové" se až do 19. století nejen plazí nebo lezou, ale i létají a plavou. Z toho všeho zůstala v dnešní češtině jen žouzel s významem zpravidla nežádoucím, tedy něco jako havěť nebo chamraď. Ale to bych již Ferdu, našeho trpasličího hrubostrstého jezevčíka, urážel, taková pojmenování nemá rád a stává se "ukrutnou zvěří a šelmou škodlivou", to je vzteklym psem.

S tou šelmou to také není jen tak, je to slovo staroger-mánského původu a kdysi znamenalo "mor, morovou ránu", mohem později pak "bestii, dravé zvíře". Tím více mne pak zarazí význam slov šelmíčka, šelmovský úsměv či šelma sedlák, významový posun však není v češtině neobvyklý.

Ale vraťme se k normíkům, ke kterým jezevčíci /a lovečtí teriéři/ patří - byli vyšlechtěni pro lov jezevců a lišek v jejich přirozených obydlích, v norách. O jezevčících se říká, že jsou tvrdohlaví a i neposlušní, něco na tom je, souvisí to přímo s povahou práce, pro kterou byli tiito psi vypěstováni. Když jezevčík bojuje v temné noře s několikanásobně těžším jezevcem zápas na život a smrt, musí více spoléhat na svůj důvtip než tělesnou zdatnost. Nemůže čekat, až mu dá jeho pán instrukce, co má dělat, musí se rozhodnout sám. Ani se pak nedivím, že je samostatný v rozhodování i v doprovodu svého pána. Ostatně žádný pes není vrozeně poslušný. Poslušnost se musí naučit - i jezevčík.

Chovají se v třech srstěních: hladkosrstí, dlouhosrstí a drsnosrstí, ti mají s výjimkou mordu, obočí a slechtů po celém těle přiléhavý drátosrstý kabátce a na mordě se vytváří vous, prut je bez vlajky - na rozdíl od

dlouhostrstých. Ferda rozumí 38 povelům. To není maličkost, i když sám neváží více než pět kilogramů; slon nezvládne více než 24 povelů. Pes se je musí naučit do svých dvou let, slon má na to dvacet roků.

Mezi lovecké psy patří mnoho plemen, rozdělených podle druhů práce do různých skupin, kromě již zmíněných normíků to jsou ohaři, stavěči, přinašeči, slidiči, hlásiči, oznamovači, barváři a brakýři. Světová kynologická organizace registruje kolem 350 plemen, mezi loveckými psy jsou i tři vypěstované v Československu - český fousek, český teriér a slovenský kopov, jednoho v kategorii pracovních psů - slovenský čuvač; někdy se také mluví o tzv. Horákové laboratorním psu, pražský krysařík již vymizel.

Ale abych se vrátil k tomu našemu vyžletí. Dnešní čeština tak označuje metaforicky hubené dítě, původně toto slovo vyjadřovalo pojem pro drobné lovecké psy. "A často malé vyžlátko za lišku padá v dúpátko, a když mu lovčí pomáhá, častokrát psíkem liška vytažena bývá". V roce 1511 bratři Jan, Petr a Zdeněk Malovcovi z Chýnova obžalovali na komorním soudě v Praze tábořského měšťana Martina Lichvici, "protože jím psa jich, vyžle, vzal svévolně". A také Prokopská legenda z konce 14. století uvádí, že za jelenem běželi "chrté a ohaře". Protože šlo nepochybně o psy obávané pro divokost a i zuřivost, středověký člověk je spojoval s představou pekelníků. Nedávno jsem četl Legendu o svatě Kateřině /znovu vyšla tento rok v pražském Odeonu/ a dozvěděl jsem se: "Ó litý ohaři, převzteklý chrté, ne můj muži, ale črté!"

Psi často lovili ve smečce. Ve staré češtině slovo smečka znamenalo totéž jako dnešní smyčka, teprve slovník Ada-

Gipsy Baron

433 CHURCH ST.,
RICHMOND, 3121.
Tel.: /03/ 429-5266

Obědy - úterý až pátek
Večeře - úterý až sobota

Výborný vlastní orchestr a zajímavý jídelníček,
na němž najdete i česká jídla!

Zvláštní salónek připraven pro svatební hostiny
a jiné slavnostní příležitosti!

Vašimi pozornými hostiteli budou Eida a Věra Zlatých

Licensed Restaurant
Air Conditioned
(RHEINLAND P/L)

ma z Veleslavína z 16. století dokládá, že smečka psů znamená "pár psů v jedné smečce spjatých". Smečka byla tedy původně smyčka nebo "oprátka, na které myslivci vodí psi honící", vykládá J. Jungmann a dodává, že se toto slovo hanlivě používalo i k popisu lidského chování: "Ženy tebe mají na své smečce, rovněž jako myslivci své chrty", dnes bychom řekli, že jsi pod pantofolem. Vodítko na psy, smečka, ale vzniklo se slovem: místo pustit psa ze smečky se říkalo "smeknout psy". Smyčka kolem krku psa se uvolňovala smeknutím, stažením uzlové klíčky směrem k vlnitému konci. Slovo smečka tedy původně označovalo to, co se smekáním uzlové smyčky uvolňuje nebo utahuje. Proto se ve starším jazyce stalo i pojmenováním oprátky. Oprat v té době znamenal řemen se smyčkou na vodění psů. Slovo opratě, část koňského postroje určeného k řízení spřežení, se používá dodnes, i když Ďuriš pojmul do svého vstřícného plánu všechny koně zglásovat.

V Hádání Pravdy a Lži se píše: "Ponevadž jest tobě obojček na hrolo strčen, z tě mi smečky nesejdeš!" Tak by pojednali naši statečnější předkové se škůdci rolnictví.

Tak vidíte, kam až jsme se od Ferdý dostali.

Ve funkci předsedy čs. vlády L. Štrouga vystřídal Ladislav Adamec, 62, dosavadní předseda české vlády. Složením vlády svědčí o tom, že vše bude při starém, spíše dojde ke kroku zpátky od dosavadních nijak výrazných snah o určitou reformu ekonomiky. Novým ministrem vnitra je F. Kincl, bývalý náčelník ostravské policie, v ministerstvu zahraničí B. Chňoupka vystřídal J. Johanes, který mj. byl čs. generálním konzulem v Austrálii a velvyslancem v USA a Kanadě.

+++ Zástupci Charty 77 se sešli s francouzským ministrem zahraničních věcí R. Dumasem za jeho oficiální návštěvy Československa.

+++ V Panorámě jsme podrobně informovali o tvrdém policejním zásahu proti účastníkům demonstrace katolických věřících v Bratislavě. Proti některým ze zadržených byly vydány tzv. trestní příkazy, což je v podstatě rozsudek bez konání hlavního líčení /!/, kdy k "usvědčení" obviněného stačí pouhé svědectví "veřejného činitele", tedy policisty, pomocníka policie, pracovníka národního výboru atd. Vynález hodný Kafkova pera, protože odsouzený se ve shodě se zákonem o tom, že je stíhán, může dozvědět případně až tehdy, když je mu rozsudek doručen. Podle neúplné informace byly takto vyneseny tresty odnětí svobody proti účastníkům demonstrace a vysoké peněžité tresty. Pokud se obžalovaný proti trestnímu příkazu odvolá, je nařízeno normální hlavní líčení.

+++ Na velvyslanectví Spolkové republiky Německo v Praze měl být předán čestný doktorát univerzity v Tübingenu českému teologovi dr. J. Zvěřinovi. Čs. úřady však odmítly senátu tübingenské univerzity udělit vstupní víza, přestože osobně intervenoval západoněmecký ministr zahraničí Genscher.

+++ V telegramu čs. lidu vyjádřili své blahopřání k 70. výročí ČSR přední sovětsí bojovníci za lidská práva, mezi nimi i nositel Nobelovy ceny A. Sacharov.

+++ Austrálie v přepočtu na počet vlastního obyvatelstva přijímá nejvíce uprchlíků, sděluje ministerstvo přistěhovalectví. Mezi lety 1975 a 1986 byl tento poměr v Austrálii 1:116, zatímco v Kanadě 1:128, Švédsku 1:167, Dánsku 1:214 a USA 1:221.

+++ Australský ministr přistěhovalectví dává za pravdu těm, kdo tvrdí, že častá neochota uznávat zámožské kvalifikace je ohromným plýtváním talentů a schopností. Ministr oznámil nový systém hodnocení technických kvalifikací, který bude brát v úvahu i praxi žadatelů.

+++ Při důlním neštěstí na dole Doubrava v Orlové zahynuli tři horníci.

Na toho pana Koniše pozor! Prej nevrať knížky!

+++ Čtyřem osobám se podařil útěk do Rakouska na palubě sportovního letadla. Pilotoval je šestatřicetiletý muž z Bratislavy.

+++ Čs. prezident G. Husák byl na návštěvě v Číně.

+++ V Československu trvale žije 9000 Bulharů.

+++ Pražský tisk komentoval výsledek nedávného referenda, při němž Australané drtivě odmítli návrhy vlády na změny ústavy. Čs. tisk by zjevně navrhovaným změnám přál, leč - jak praví - vliv "konzervativní opozice" je v Austrálii příliš silný.

+++ RP poněkud rozpačitě informuje o nových učebnicích dějepisu v SSSR, v nichž se prý poprvé hovoří o emigraci, názorových rozdílech v KSSS, vysvětluje se skutečná podstata NEPu, kriticky se hovoří o Stalínovi i Brežněvovi. Samozřejmě, i v čs. učebnicích dějepisu je toho hodně, co volá po přepsání, nikdo se do toho ale nehrne...

CZECHOSLOVAKIA
CRY FOR FREEDOM

NEW YORK
RUSSIAN OCCUPATION

20 YEARS
RUSSIAN OCCUPATION

CZECHOSLOVAKIA

Píšete do Československa přátelům?

Neměli byste opomíjet ani nepřátele. Jedněm i druhým je dnes prospěšné připomínat, že se čas nachýlí!

Právě s tímto účelem byly vydány pohlednice, které si můžete zakoupit v následujících sériích:

1 série / 4 pohlednic /	3 AUS\$
5 série / 20 pohlednic /	13 AUS\$
10 série / 40 pohlednic /	20 AUS\$
25 série / 100 pohlednic /	35 AUS\$

Čeny, které zahrnují poštovné / dopravu, jsou uvedeny v australských dolarech, je však možné platit i ekvivalentem v jiné měně. Objednávky o platbu / pokud možno bankovkou, nikoli šeky nebo poštovní poukázky, zasílejte na adresu: T. NOVOTNÝ, 140 LAMBERT ST., KANGAROO POINT, 6146, AUSTRALIA.

**Děkujeme všem, kdo
přispěli na tiskový fond**

Ve Vídni vyšla včas k začátku nového školního roku první česká, v zahraničí vydaná čítanka. Jmenuje se Máma, táta, já a Eda. Listují jejími stránkami a říkám si: vidět ji Komenský, měl by asi radost. Neboť plně odpovídá jeho záměru, zrušit výuku dítěte indoktrinací látky a nahradit ji metodou "škola hrou" - schola ludus.

Jednou přišel

DOPIS Z VÍDNĚ

Fejeton Jindřicha Liona z Rakouska..

Komenského velký přínos do světové studnice pedagogiky našel v nové české čítance praktické uplatnění. Po naučení prvních písmenek a slabik - Máma mámu. Mami! Mámo! - provádí malého čtenáře knižkou rozkošně ilustrovaný ucelený příběh s několika postavami, příběh, který rozvíjí dětskou fantazii i jazykové znalosti. Dítě ve věku 6 až 11 let, pro něž je slabikář určen, jistě radostně bude luštit Hrubínovy hádanky či veselou přesmyčku v Kolářově básničce "přišel k nám študý chudent, tabaje nemáku v rozpláštěném trháku..." Naučí se tak formou hry tvořit slova a obohacovat svůj jazyk.

K slabikáři je připojena čítanka, v níž jsou zastoupeni literární klasici starší minulosti - Sládek, Neruda, Erben, Němcová a jinní, meziváleční spisovatelé jako Hora, Halas, Čapek, Bass, Vančura a další, i současníci Hrabal, Vaculík, Klíma a mnozí jiní. Jejich dětské příběhy i verše jsou sestaveny podle posloupnosti chápání malými čtenáři různého stáří, obohacují jejich estetické cítění, myšlenkovou mnohotvárnost, jazykovou zásobu, a rozvíjejí jejich intelekt.

Slabikář i čítanka jsou určeny nedělním a odpoledním dětským kursům, ale hlavně zainteresovaným, i když neškoleným rodičům, kteří chtějí děti naučit mateřskému jazyku. Nově pojatý, moderní slabikář je proto provázen klíčem pro laické učitele s poznámkami k jednotlivým úsekům probírané látky.

Mnohý rodič si s nostalgickou vzpomínkou na vlastní dětství zarecituje Seifertovu Píseň o slabikáři: "Zní opět staré vzpomínky, nikdo jím neodolá. Jde chlapec vedle maminky a už začíná škola. Slabikář vidím v duchu aas s obrázky Alšovými. Bože, bylo tam tolik krás, jež dávno zapadly mi". Ty krásy si člověk uvědomí ovšem většinou až s odstupem let, ve zralém věku. Proto ona předpokládá radost mnohých rodičů z nové čítanky jejich dětí či dokonce vnuků. Budou si dojatě opakovat Romanci

Štědrovečerní, Karafídkovy Broučky, Ferdu Mravence, O hloupém Honzovi, Čapkovu Psí pohádku, Poldáškovu Bylo nás pět, Klapaubovu jedendetu a jiné a jiné. Sentimentální návrat do šťastného vlastního dětství.

Zajímavá je též historie této knihy. Myšlenka vydat v zahraničí český slabikář vanikla před 7 lety. Tak dlouho trvalo od nápadu do jeho uskutečnění. Inicátor akce Pavel Kohout získal v Bonnu žijícího spisovatele Jiřího Grušu jako autora textu. Redakční rada v příběhu dvou let vybrala příspěvky a současně vypsal celosvětovou soutěž na výtvarný doprovod. Zúčastnilo se jí 40 malířů z domova i ciziny, z jejichž příspěvků vybrala porota, sestávající z renomovaných českých a slovenských umělců, rozkošné kresby v Německu žijícího grafika Miroslava Wagnera. Díky spolupráci všech zúčastněných podařilo se uskutečnit dílo neuvěřitelně myšlenkové a umělecké hodnoty, jež umožní dětem mimo domov myslet, číst a psát v mateřštině vedle jazyka nového domova.

Díky tvůrcům knihy a Rakouskému spolku nakladatelství - Österreichischer Bundesverlag, Wien-Schwarzenbergstr. 5 - budou si moci říkat v budoucnu naše děti s Františkem Hrubínem: To jsme byli ještě malí, když maminky říkávaly: děti děťátko a be ce! Dnes už máme čtete sami, za to, že tak rdy s námi sedí večer nad knihou...

Vikendová příloha Mladé fronty informuje o zážitcích zájemců o novou škodovku Favorit. Lidé spí před prodejnou, obětují dovolenou neokonečné čekání, a posléze po předlouhých dnech a nocích je jim odměnou....

Bata Bata Bata

Již od \$1,770

Izrenka do Austrálie a zpět pro návštěvu vašich příbuzných!

Poradím Vám s vyřízením všech formalit spojených s pozváním, zaplácáním cestu kamkoli do celého světa!

Chtějete mluvit s Jiřím Sedláčkem:

V úterý a pátek od 10 do 17 hodin -

111 Latrobe St., Melbourne, Vlt. 3000

TEL: 03/670 9454

... a kdykoli mimo uvedenou dobu vím s kirkolli na poradení na telefonním čísle 03/ 670 9454.

ODRA TRAVEL

Jednou nohou v Americe

Když jsem si kdysi před mnoha a mnoha lety při poslechu Gershwinovy Rhapsody in Blue ve skrytu svého pokoje v jednom středoevropském městě představoval svou první cestu do Spojených států, vše - díky atmosféře navozené Gershwinovou hudbou - bylo jednoznačné. První místo, které v Americe navštívím, bude New York. Nakonec vše dopadlo úplně jinak.

Nikoli newyorská Socha svobody, ale Havajské ostrovy se sopkami místo oné proslulé sochy byly místem mého prvního setkání s USA. Gershwin se sem jen těžko hodí - to spíš tak sladkobolně teskné zvuky lkajících havajských kytar. Pochopitelně - je-li nyní vašim domovem místo onoho středoevropského města Austrálie, je New York poněkud z ruky. Zato v Honolulu jste ze Sydney za pouhých 9 hodin letu.

Takže jsme na Havaji, je šest hodin ráno a město Honolulu se právě začíná probouzet k životu. Na letiště přijíždějí autobusy a davy amerických turistů věku převážně důchodového. Dědouskové a babičky vedle obligátních kufrů vlečou i krabice havajských ananasů, kterými si doma ve své kontinentální americké domovině budou připomínat pobyt na ostrovech slunce.

Po několika hodinách čekání dalších pět hodin letu, a pak už je tady Los Angeles - ohromné město pod příkrovem nesympatického hnědočerveného smogu. Ovšem i tato již při prvním pohledu z letadla dosti nesympatická megalopolis v sobě skrývá různé atraktivní zajímavosti. V Anaheimu, to je jedno z předměstí L.A., je například Disneyland. Místo, kam před více než 40 lety přivedl Walt Disney svoji Sněhurku, myšáka Mickey, psa Pluto a desítky dalších hrdinů svých proslulých grotesek. Dnešní Disneyland je obohacen i o další početné atrakce přiměřené věku kosmických letů, komputerů a robotů. Vyjmenovávat je nelze, je jich víc než hodně, ale všechny stojí za to, aby byly nejen viděny, ale také vyzkoušeny na vlastním těle. Z hotelu jsme jeli do Disneylandu autobusem společně s hovorovým dědouskem, který provázel asi 6-letého vnuka. Nebyla to dědouskova první cesta do tohoto světa pohádek a fantazie, před třiceti lety sem přivedl svého syna, tehdy 8-letého. Nyní opět přijel ze svého domova v New Jersey přes celou Ameriku, aby také vnukovi mohl ukázat, co kdysi předvedl jeho otcovi. Připadá mi, že Disneyland je pro Američany dnes asi takovým poutním místem, jako byla kdysi dávno pro naše dědečky a babičky pouť na Svatou Horu a nebo pro nás a mladší školní výlet na Karlštejn. Asi každý národ a každá generace potřebuje své poutní místa.

Asi 110 mil na jih od L. A. je San Diego. Cesta tam vede, jak je v Americe zvykem, po výborné dálnici, leč krajina v této části Kalifornie je zklamáním. Vyprahlé stráně bez kousku zeleně a dosti ohyzdné shluky nových obytných domků mohou v turistovi jen těžko vyvolat nadšení. Zato ale atrakce číslo 1 v San Diegu nadšení vyvolá zcela zaručeně - "Sea World", něco jako cirkus a ZOO pro všemožné mořské živočichy. V ohromném bazénu s mořskou vodou se prohánějí 4 velryby, kosatky, které na pokyn drezéra předvádějí nejružnější triky a cviky včetně tanečků a sprchování přihlížejících návštěvníků. Po kosatkách přicházejí na řadu delfíni. Jsou menší a tedy i mrštnější než jejich velrybí příbuzní, a tak podivná na jejich vystoupení stojí za to. Vrcholným číslem je společný skok 4 delfínů přes lano napnuté 3 metry nad hladinou bazénu

a poté dokonce delfíní rekordman skáče sólo přes lano ve výši 7 metrů.

Pro turistu z Austrálie je v USA atrakcí a zajímavostí daleko více. Na první pohled by se sice dalo říci, že USA a Austrálie jsou si v mnohém až neuvěřitelně podobné, jenže to platí opravdu jen při tom prvním, povrchním pohledu. Jistě, pokud se octnete v centru města /tady tomu říkají nikoli City, ale Down Town/ mezi mrakodrapy a nebo někde mezi rodinnými domky na rozlezlém předměstí, jen ztěžka můžete říci, zda jste doma v Austrálii nebo v Americe. Ale stačí třeba jen pohled na dálniční ukazatel a máme tady místo australských kilometrů vzdálenosti pěkně postaru v anglických mílech. Nebo zajdete do obchodu a chcete si koupit košili - prodávace, který je na rozdíl od australského kolegy příjemnější a prodavačsky podstatně aktivnější, se zajímá o obvod vašeho krku pouze a výhradně v palcích, popřípadě o výšku ve stopách. To ale ještě není tak velký problém - stačí si zapamatovat, že 1 míle je něco kolem 1,600 metrů, že jeden palec je jen o málo více než 2,5 cm a že stopa je zhruba 30 cm. Mnohem větší problém nastává při poslechu zpráv o počasí. Zítra má být, dejme tomu, 80 stupňů, rychle přepočítávat. Bude to na svetr a dlouhé kalhoty nebo vystačí se šortkami a tričkem? Teprve několikadenní zkušenost naučí, že 80 stupňů je docela příjemné teplo, 60 stupňů zase příjemné ochlazení, avšak 100 stupňů a více znamená nechutné úmorné vedro.

Spojené státy - ač mají moderní historii o pár set let delší než Austrálie a ač se od britského impéria odtrhly již před více než 200 roky - v některých ohledech lpí, alespoň co se měř a vah týče, mnohem více a houževnatěji na "monarchické" tradici než "historicky" mnohem mladší Austrálie.

NECHCETE-LI ZAPOMENOUT NA

SRPEN 1968

OBJEDNEJTE SI AUDIO DOKUMENT PROFESIONÁLNÍ KVALITY

Vysílání legálního svobodného pražského rozhlasu Ukázky z relací kolaborantské stanice Vltava Hlasy lidí, kteří psali historii srpnových dnů ... a jak to všechno viděla a slyšela Austrálie

Profesionálně připravený pořad /stereo/ můžete dostat na kazetě za pouhou úhradu režijních nákladů

š 11.00 /včetně poštovného/

Pište na adresu: J. Kovářiček, 15 McBeath Drive, Skye, SA 5072

POVĚRY a legendy

Po letech dohadů o původnost tzv. turínského plátna bylo na základě vědecké analýzy konstatováno, že je o více než tisíc let mladší, než se předpokládalo. Padla další legenda, která mnohým nahrazuje skutečnou víru. Může se zdát, že je to důkaz proti křesťanské víře, ale té se to týká právě tolik, jako kdyby byl jeden z Rubensových obrazů odhalen jako falzifikát. Nevyrací to ani existenci Rubense, ani hodnotu jeho díla. Naopak, vždy prospívá, když se zbavujeme falešných hodnot.

V českém prostředí není příliš populární hlásit se ke křesťanské víře. Obvykle se na vás dívají jako na prosfáčka. Nejen v republice, ale i v exilu je křesťanství mírně řečeno vlažné, spíše mizivé. Myslím, že to není pouze výsledek čtyřicetileté propagandy. Ani v předválečné republice nebyli Čeští zrovna zaníceni pro víru. Bezvěrectví má zejména v Čechách svou tradici a historické příčiny. Smutné na tom je, že právě národ, který pro víru obětoval téměř svou existenci, tak snadno opustil bytostně důležité svorníky - víru. Troufám si říci, že v bezvěrectví je důležitá příčina proslulé nesoudružnosti a jakési národnosti bez tváře.

Je to komické, co všechno mohou lidé díky nezájmu zaměňovat za křesťanskou víru v argumentaci. Jaké nesmysly se nakupily, aby nakonec vznikla jakási "pověra o víře". Bible je považována za jakousi kouzelnickou knihu věšteckých a magických schopností. Tomu bohužel nahrávají i některé církve, mají se skutečným křesťanstvím společný už jen název. Objekt víry, obsah víry, smysl víry je začasť interpretován spíše jako příběhy Alenky v říši divů, nežli úsudek dospělého člověka. Čemu všemu musí člověk věřit, aby nevěřil!

Pokusím se alespoň některé pověry o víře uvést na pravou míru. Křesťanská víra rozhodně není protikladem rozumu, nestojí proti němu. Vůbec nezakládá na žádné naivitě, nenahrazuje nedostatek úsudku, ani nezačíná tam, kde je rozum v koncích. Nekryje se se slepem v ě ř i v o s t, ačkoli v češtině by se to tak mohlo zdát. Významem se kryje se slovem pochopení, vzít něco za své na základě spolehnutí a pochopit, ale sídlem víry je, obrazně řečeno, srdce, které současně zahrnuje i to, čemu se říká "duše lidská". Často se v Kralické bibli opakuje výraz: "přemýšlování v srdci". Rozum není nejlepší vůdce, nemá své vlastní zacílení a jeho dovednosti mohou být ve službách zlému. Jaké hrůzy se může dopustit zlý génus, třebaže mu to myslí přefektně. Rozumem kalkulujeme ve svůj prospěch, chytračíme, což není zrovna nejlepší vlastnost. U věřícího je proto srdce - duše rozumu nadřazeno. Karel Kryl má o tom pěkný verš: "...intelekt když bez duše/pak podoban je ropuše/či slepci s mečem v tanci".

Křesťanství tedy nepřehlíhuje hlas rozumu, ale rozum je mu málo. Nepopírá vědu, ale vědecké myšlení je mu málo. Věda, dítě rozumu, ví hodně, dovede být objektivní, nestranná, ale láska a dobro jsou z jiného hrnce. Na to je tu lidské srdce, mozek a celý člověk šlapou v závěsu.

Srdcem mnoho peněz nevyděláš, ale za peníze srdce a duši nekoupíš.

To je dnes malý příspěvek k pověrám o víře. Nu, a na Vánoce něco k pověrám o Ježíši Kristu, jak jinak.

IRON CURTAIN RECORDS

NAŠE FIRMA VE SPOLUPRÁCI SE
SATURN RECORDING CO.

VYDÁVÁ GRAMOFONOVÉ DESKY.

DOPOSUD VYŠLO A NA NIŽEUVEDENÉ ADRESE JE
SI MOŽNO OBJEDNAT:

KAREL KRYL (EP) OCELÁRNA — AUS \$5
MILAN SMĚTÁK (LP) TA NAŠE PÍSNIČKA ČESKÁ — AUS \$13
JÁRA KOHOUT (LP) JÁRA V AUSTRÁLII* 1 — AUS \$13
JÁRA KOHOUT (LP) JÁRA V AUSTRÁLII 2 — AUS \$13
(EP) TRAMPSKÉ PÍSNĚ — AUS \$5

V POLSKÉM JAZYCE:

JACEK KACZMARSKI (LP) LITANIA — AUS \$13
(KAZ) MAZOWSZE — AUS \$6
(KAZ) KOLĘDY — AUS \$6

* ROZEBRÁNO

IRON CURTAIN RECORDS

P.O. Box 213 St. Kilda, 3182 Australia

(03) 515 618

V. KRÍŽ

Byl jsem konzulem **HUTT RIVER** - VII.

Naše cesta Rumunskem ke svobodě nezačala nejšťastněji. Po prvních několika desítkách metrů nám velký kámen, vymrštěný protijedoucím nákladákem, rozbil úplně přední sklo. A tak místo na Bukurešť, kde jsme měli v úmyslu požádat o jugoslávská víza do našich pečlivě utajených diplomatických pasů, jsme museli nasměrovat naši Oktávii "Matyldu" do nejbližšího autokempu nedaleko Aradu. Vytloukli jsme zbytky rozbitého skla, které jsme pak provizorně nahradili tenkou průhlednou fólií, poskytnutou nám nezištně staršími švýcarskými manželi. Jak jsem později zjistil, fólie měla při rychlejší jízdě snahu prohýbat se dovnitř a praskat - podepřel jsem ji tedy dvěma klacíky. Auto v této úpravě nevypadalo ovšem příliš půvabně.

Nedali jsme se ale odstrašit neplánovanými potížemi a namířili si to dál k jihu podél Dunaje. Doufali jsme, že se nám podaří přejít legálně s huttriverskými pasy na některém přechodu - nebo při nejhorším přepnout někde řeku, která na rozdíl od našich hranic není obehnaná ostnatými dráty. Za tím účelem jsme s sebou vezli gumový nafukovací člun.

Ale "modrý Dunaj" roku 1984 už nebyl, bohužel, tou bezstarostnou řekou, která kdysi tak výborně unášela v loďce Verneova hrdinu lodivoda. Hemžilo se to tu vojáky, semtam vykukujícími také z četných strážních věží. A tak nám bylo jasné, že se budeme muset spolehnout na účtu budící diplomatické pasy knížectví Hutt River. Na přechodu "Železná vrata" u hráze přehrady jsem s bohorovným klidem předložil oba své výrobky rumunskému důstojníkovi, který se s nimi odebral do budovy celnice. Chvilí se nedělo vůbec nic. Už jsem čekal, že se z budovy vyřítí horda ozbrojenců a budeme pykat za svou troufalost - nebo nás, přinejlepším, poženou velmi nevlídně od hranic. Ale místo toho se znovu objevil onen všemocný dobrý muž a uctivě nám vrátil pasy.

Pak nám položil několik otázek. Objasnil jsem mu, že jsme měli autonehodu a musíme nyní do Jugoslávie, dát si opravit přední sklo, což v Rumunsku není možné, protože v době státního svátku, slaveného celý týden, nefungují žádné služby. Důstojník pokyvoval a se zalíbením si prohlížel náš naleštěný diplomatický vůz, na kterém jen poznávací značka upomínala československý původ. Značka CS byla nahrazena vlaječkou knížectví Hutt River. "To je v pořádku, pane konzule, můžete jet! Šťastnou cestu!" Uctivě salutoval a pokynul vojákovi vpředu, aby zvedl závoru.

Uháněli jsme po hrázi přehrady, smáli se a křičeli radostí.

Podánilo se to, jsme na svobodě. Ale netušili jsme ještě, že ty pravé trable teprve nastanou. Ostražitě jugoslávské policii chyběla zdaleka úcta před velkými pasy malého knížectví s pečeti na barevných šňůrkách s velkolepými razítky. Uctivě, ale rozhodně odmítali pustit nás dál do

Ocelorytiny českých měst

Jedinečnou kolekci kolorovaných ocelorytin českých měst z roku 1830 nabízí švýcarský sběratel.

Cena od \$150 za kus.

Zájemci, hlaste se do redakce Panorámy, zprostředkujeme přímý kontakt.

DAŇOVÉ I ÚČETNÍ PORADY ★★★★★

W. A. GROSSMAN, AASA CPA

*Certified Practising Accountant
Registered Tax Agent*

2 Hertford Crescent, Wheelers Hill, Vic. 3150

Volejte česky nebo slovensky /Melbourne/
po celý den až do 9 hodin večer /03/ 561 8173

AMP AGENTOVA LICENCE CHRÁNÍ VAŠE PENÍŽE!

Zdeněk ROBEŠ, "LICENCED DEALER'S REPRESENTATIVE",

Vám nezávadně poradí a připraví program pro firemní či osobní superannuation, pro převod superannuation na důchodové zabezpečení /ADF-DA/, osobní životní pojištění, investice velkého výběru, dětské programy /investice/, zabezpečení příjmu v případě nemoci nebo úrazu...

... také pojištění obchodu, továrny, domu, osobního majetku, automobilu, cestovní pojištění i pojištění elektroniky.

Telefon /03/ 370 - 2266

AMP

vnitrozemí. Po asi hodinové debatě, v níž mi oponovali tím, že Jugoslávie nemá s knížectvím diplomatické styky a také, že naše pasy nejsou opatřeny jugoslávskými vízy, se mi podařilo zvíkat a rozdělit je do dvou táborů a málem získal souhlas k další cestě. Debatu však nakonec ukončil velitel, nekompromisně trvající na návratu do Rumunska.

Byl jsem zoufalý, co teď? - A pak jsem nasedl zpět do vozu a řekl ženě: "Drž se!" A už jsme projeli kolem budovy celnice, z níž vybíhali policisté. Uslyšeli jsme několik ran, jak pálili z pistolí do vzduchu, ale to už jsme uháněli silnicí do vnitrozemí. Bylo mi jasné, že nemůžeme ujet někam daleko, ale doufal jsem, že se mi podaří bez velkých problémů dojet do nejbližšího městečka a přihlásit se tam s žádostí o azyl na policejní stanici. V tom případě nás určitě nebudou moci vrátit zpět, jsme diplomaté, incident budou muset řešit na vyšších místech, převézt nás do Bělehradu. A každopádně se dostaneme z pravomoci těch pánů z hranice!

Šlapal jsem na plyn, abychom unikli - a tak se stalo, že v jedné zatáčce jsem ztratil vládu nad autem. Po velkém smyku, jaký jsem do té doby viděl jen v dobrodružných filmech, se Oktávie dvakrát překulila do pole. Jako zázrakem jsme naprosto nezraněni začali vylézat ven a za přihlížení vyjeveného hloučku místních rolníků jsme byli nuceni vyčkat příjezdu našich rozrušených pronásledovatelů. V poutech jsme byli odvezeni zpět na pohraniční stanici a připoutáni k ustřednímu topení. Z vážných diplomatů jsme se tak v krátkém čase změnili v pochybná individua a ještě pochybnější byla naše budoucnost - neboť jak nám bylo slibováno velitelem ozbrojenců, budeme "zavřeni až zčernáme". Snažili jsme se vysvětlovat, ale nechtěli nic chápat, křičeli jsme na sebe, všichni - včetně policistů - zjevně v pošokovém stavu. Drnčel telefon a vylekaní Rumuni z druhé strany Dunaje se dotazovali, proč se tu stílelo a proč byli zadrženi diplomaté s řádnými doklady, které oni před tím propustili! Ale to už dorazila policejní eskorta, která nás měla dopravit do městečka Kladovo k dalšímu řízení.

Na policejní stanici v Kladovu, zbaveni pout, nakrmeni a napojeni, jsme měli konečně příležitost vysvětlit vlivným mužům zákona příčiny zbesilého úprku - a dočkat se pár dnů odpočinku v malé nevlnivé "cele předběžného zadržení". Soud, který pak následoval, byl velmi rychlý. Přes naše protesty, že jako řádní diplomaté cizího státu používáme imunity a že žádáme o vyhoštění do australského knížectví Hutt River, případně o rozhovor s australským konzulem, jsme byli odsouzeni - k 20 dnům vězení, za kterýmžto účelem nás odvezli do věznice v jinak pěkném městě Nogotinu.

Za dny žalářování se nám zčernat nepodařilo - zato jsem byl vykrmen svými jugoslávskými spoluvězni, kterým jejich ženy dopravovaly do vězení koše nejružnějších pochoutek, takže jsem se obával o své zdraví. Několik výsledků "pány shora", při nichž jsem marně protestoval a připomínal diplomatický status či žádal o spojení s panovníkem knížectví Hutt River a vyhoštění tamtéž, nás poučilo, že není možné obdržet politický azyl a zůstat v Jugoslávii. Ujistili mne však, že nebudeme vydáni zpět, přestože by nás Československo znovu velmi rádo vidělo. A bylo mi rovněž doporučeno netelefonovat domů matce, která neměla jistě potuchy o tom, co se s námi děje, neboť bývalí přátelé, tajní policisté, které jsem tak nesmírně zklamal, prahli po setkání se mnou a dotazovali se nejprve v Rumunsku a pak konečně i zde, zda o nás něco nevědí. Leč byli jsme zapřeni.

A pak nastal konečně dlouho očekávaný den, kdy se nám otevřela brána toho vcelku nikoli nepřijemného žaláře a já se rozloučil s přáteli spoluvězni. Pohodlný linkový autobus dálkové dopravy nás vezl nádhernou krajinou zalesněných hor a vesnic s prejzovými střechami do hlavního města. Zatímco dva policisté, "naše eskorta", klímali kdesi vzadu a nechávali nám pocit naprosté volnosti. Ale byla to svoboda jen zdánlivá.

Po příjezdu do Bělehradu kamsi telefonovali. Volají taxi, které nás odveze do slibovaného hotelu, konečně budeme v pohodlí, smyjeme vězeňský pach a vybalíme zavazadla, která jakž takž přečkala nehodu i věznicí... Ve vězeňském skladu se podařilo mým část obsahu zavazadel prohrýzat, kdosi vykradl téměř celou sbírku mých poštovních známek Hutt River a policie si přes naše důrazné protesty /a později i přes žádosti kanceláře OSN/ ponechala na "věčné časy" mnou tak krásně zhotovené diplomatické pasy knížectví. Na originální dekrety a dopisy se však sáhout neodvážili.

Hotel se zatím nekonal. Místo očekávaného taxíku přijel "zelený anton", vězeňský vůz, který nás za půlhodinu nato polodušený vyklopil ze svého oplechovaného prostoru před bránu s nápisem "Vězení pro cizince". A tak jsme po odpykání "řádného trestu" měli být znovu vězni, tentokrát bez jakéhokoli soudu či rozsudku. Čekal nás "fešácký kriminál" a my jen doufali, že nás nečeká osud Monte Christa - a že tu bez pomoci nezestárneme zapomenuti žalářníky i vzdáleným panem knížetem, který vůbec netušil, kde se nalézá jeho konzul.

SINDLER CONTINENTAL CAKES

PRODÁVÁME VE VELKÉM svatební dorty, dorty k narozeninám, makové, ořechové a tvarohové koláče, jablkové záviny...

84 River St., South Yarra, Vic. 3141
Telefon /03/ 241-7227

VAŠE
ČESKOSLOVENSKÁ
CESTOVNÍ KANCELÁŘ

HOLIDAY CLUB INTERNATIONAL
TRAVEL

.... Vám zařídí levně, spolehlivě cesty do celého světa

Přivezeme vám vaše příbuzné z Československa, nejvýhodnějším způsobem, kdekoliv v Austrálii. Poradíme vám a vyplníme všechny potřebné formality k pozvání.

Volajte nás pro nezávazné informace na čísle
[03] 568-6699

ve večerních hodinách - domů na čísle 277-7014

S pozdravem Dáša, Laďa a Irena /mluvíme česky
a slovensky/.

16 ATHONTON ROAD, OAKLEIGH, VICTORIA 3166

Rockley Gardens Pharmacy

Rychlé a přesné zhotovení léků podle předpisů...
Velký výběr kosmetiky a parfémů.....
Porady při odesílání léčiv do Československa....

TEL.: 241 2003

SLEVA KRAJANŮM!

Česky a slovensky mluví Joe Dovolil

324 Toorak Road, Sth. Yarra 3141

Někdy se to tak pěkně vyvine, všechno pasuje dohromady, vše jde hladce, nebo je modré, lidé příjemní, boty netlačí, televize nefunguje - skrátka všecíčko je tak, jak by mělo vždycky mělo být.

Viděl jsem pěkný australský film CROCODILE DUNDEE. Je dělaný podle starého receptu, ale tak svěže, že každého potěší. Je o lásce, ale nejsou v něm žádné takové ty gynekologické scény, v nichž si někteří opruzení režiséři a prodáváci filmů libují, je to film o dobrodružství, je vtipný, aniž by v něm někdo zakopával, převracel si na hlavu povídku či měl potíže s padajícími kalhotami...

MOJE DOBRÁ STRÁNKA

Fejeton Jiřího Sýkory z USA.....

V těchto dnech či lépe nocích se culí na americkém nebi město, jemuž se říká "harvest moon", to znamená měsíc či luna úrody; je to první plný měsíc října. Ráno jsou chladná, nebo modré jako šmolka... V tisku, rozhlase a televizi se už občas zmiňují o blížících se vánocích. Copak bych si asi přál? Hm, co takhle ten počítačový psací stroj, který dovede sám opravit anglický text, protože má paměť a dovede hláskovat až 25 tisíc slov? To by bylo! V takovém stroji můžete taky vyměnit to, čemu se říká hlava - to je taková koule a na ní je dokolečka dokola abeceda - a ta může být, anglická, nebo česká, nebo čínská - jak potřebujete... Ještě se neprodávají běžné mašiny, které překládají, ale už se na tom pracuje.

Dnes mi na cestě do práce americký kolega tvrdil, že slovo NEWS-zpráva, zpráva-je ve skutečnosti zkratka anglických výrazů pro světové strany NORTH, EAST, WEST + SOUTH. Moc se mi to nezdálo. Tak jsem rychle prolistoval slovník a encyklopedii a pochopitelně, měl jsem pravdu, slovo NEWS má počátek někde v latině. Tak mu to na cestě zptky přednesu, abych ho ohromil.

Se slovy se dá všelijak čarovat. Například slovo APPEASMENT. To je výraz pro politiku ustupování, ústupků, zejména nejzánímavějším reprezentantem byl lord Chamberlain, který po schůzce s Hitlerem, kdy mu prodal Československo, tvrdil, že zachránil mír. Apýžment.

To, co to slovo představuje, je snad to nejhorší, jak může ohrožený člověk reagovat. Člověk nebo stát...

Řekněme, že v restauraci sedí klidně hosté. Dvorník vrazí hromotluk a začne návštěvníky otravovat. Jako správný hulvút mluví tak hlasitě, že to nemá daleko k řevu. To je ovšem jen začátek. Zamane se mu sednout si k obsazenému stolu u okna. Lidé namítají jen málo a nakonec si přeseďnou. Hulvút pak postupně obtěžuje paní u vedlejšího stolu, zřekuje jejího manžela, vyhodí pár jiných lidí ze dveří, pohádá se s majitelem, uškrtí ho a potom celou budovu zapálí. Neříkám, že to takhle musí skončit, jen jsem se snažil udělat to zajímavější... To všechno se mohlo stát, protože lidé neprotestovali hned na začátku.

Jákdoli teroristická akce - a chování toho hromotluka nebylo nic jiného než terorismus - by měla být okamžitě zastavena. Už jen proto, že věci většinou nekončí drobnými ústrky, urážkami či rýpnutím do žeber, ale mnohem a mnohem hůř. Takový terorista se pak spojí s jemu podobnými a může to dospět tak daleko, že vám zakáže vycházet z domu, nedovolí vám cestovat, nakáže vám, kde, jak dlouho a jak úsilovně máte pracovat, koho volit, co číst, co nečíst, s kým se oženit nebo provdat, v jak velkém či malém bytu můžete bydlet, ba dokonce, co si máte myslet. Tak k tomu vede politika apýžmentu.

Já místo apýžmentu říkám oplzment. Proto jsem rád, že se Ronnie - tak tady v Americe říkají Ronaldu Reaganovi - že se tedy Ronnie nevaldal Gorbačovově nátlaku, že se na ten oplzment vykašlal a že zůstal u plánu vybudovat pro Spojené státy obranu proti případnému nukleárnímu útoku. U plánu, na který jsem ochoten platit daně.

Tak to by bylo pro dnešek asi tak všechno. Jak říkám, těch pár minulých dnů bylo fajn. Teď máme dokonce indické léto. Jenže to nejdříve musel uhořet první mrazík. Nojo, nic není zadarmo; jakobych to nevěděl...

V NAŠÍ AUTODÍLNĚ VÁM RYCHLE A SPOLEHLIVĚ PROVEDEME

OPRAVY VŠEHO DRUHU

65 Grosvenor Street, St. Kilda
Tel.: /03/ 527 4827

Otáčejte mluvit se Zdeňkem!
Sleva štendřím Panorámý!

Rámujte

SVĚ OBRAZY A VÝŠIVKY

U PRVNÍ POZLACOVAČSKÉ FIRMY V AUSTRÁLII!

Prodáváme také umělecké reprodukcce, barvy, štětce a veškeré potřeby pro umělce ve velkém výběru!

J. KOŠNAR PTY. LTD.
548 MT. ALEXANDER ROAD
ASCOT VALE VIC. 3032
TELEFON /03/ 370-5744

Pro štendře Panorámý 10 procent slevy!

J. VLČKOVÁ

Balbínova OBRANA

K 300. výročí úmrtí Bohuslava Balbína - 29. 11. 1688

Rok 1775 nezačínal příliš slibně. Již v lednu vypukla na panství Teplice nad Metují protirobotní vzpoura nevolníků, v únoru se nepokoje rozšířily na další statky v Broumovském výběžku, kde poddaní odmítali robotovat, a koncem února již zasahovalo vojsko proti "neposlušným" sedlákům, kteří žádali o zveřejnění údajně již vydaného císařského patentu o robotách. Odpor se poté rychle šířil i na dalších panstvích a jeho významným centrem se stalo tzv. selské guberno, shromáždění rychtářů náhodského panství. Houfy vzbouřených robotníků směřovaly ku Praze pustošíce dvory a fary, jiné pak do Podještědí a na Turnovsko. Zatímco povstali sedláci byli u Prahy zastaveni již 24. března, k střetnutí dalších hufů robotníků s vojskem došlo hned v následujících dnech, kdy byli poraženi jak u Chlumce nad Cidlinou, tak i u Nového Bydžova, Doks a Zákup. Vzpoury nijak nepřidaly na reputaci nejvyššího purkrabího a je pochopitelné, že myslí a zraky Pražanů byly plně upoutány k selským bouřím nejen ze sympatií k "poustačům", ale i z obav z jejich msty.

A právě v tu dobu, koncem března 1775, se objevila v celkem nepatrném knihkupectví F. Mangolda na staroměstském Malém rynečku zajímavá, nevelká kniha, stojednadvacetistránkový latinský traktát *Disertatio apologetica*...

Byla to vlastně notná troufalost za vlády Marie Terezie, která našemu národu tak málo přála, vydat dílo, jež tak mocně zehralo na utiskovatele Království českého na jeho poněmčování. Je zajímavé, že dílo, napsané již za vlády Leopolda I., padlo jako ušité i na současnou dobu.

Tato kniha odvrátila pozornost Pražanů, zvláště pak těch učenějších, od selských bouří. A byla to ona, jež způsobila po Praze mnohem větší rozruch než vzbouření sedláci. Napsal ji český vlastenecký jezuita Bohuslav Balbín při svém druhém "exilu" v Klatovech, kde byl pro vlastenecké názory i své chování konfinován v letech 1672 - 1673. Ne nadarmo psal anonymně, cituje mistry na zmýlení cenzury sám sebe, ne nadarmo dal spis do úschovy svému příteli Tomášovi Pešinovi z Čechorodu, neboť si byl plně vědom toho, že by vydání nepodpořil žádný z jeho příznivců, že by před cenzurou neobstál. Vystoupil v knize totiž velmi ostře proti tehdejšímu nejvyššímu purkrabí hr. Bořitovi z Martinic, jenž byl povoleným vykonavatelem císařské politiky v Čechách. A hned si řekněme, že spis měl původně zcela jiný titul, obšírně barokní, jenž by musel být podezřelý i té nejhovivavější cenzuře - O šťastném někdy, nyní však o přežalostném stavu Království českého...

Obrana nebyla za Balbínova života nikdy vydána, sám si přál, aby byla utajena. Až nyní se ocitla na knihkupeckém pultu s názvem *Obrana jazyka slovanského, zvláště českého*. Vydal ji F.M. Pelcl za přispění exjezuity L.J. Šeršníka, jenž dostal její opis od knihovníka bosáckého novoměstského kláštera Candida a Sancta Theresia.

Na základě upozornění, jež pravděpodobně poslal do Vídně staromilec F.X. hrabě Věžník, začalo šetření, jak se mohla taková kniha po tolika letech dostat na světlo Boží. Nejprve vznikla domněnka, že se jedná o podvrh, vystřídal ji však názor, že knihu napsal sám F.M. Pelcl či jeho chránělec a chlebodárce hrabě František Antonín Nostic. Šetřením se posléze ukázalo, že se jedná o původní Balbínovo dílo, jež dávno již zemřelého autora přežilo.

Hrabě Věžník si chtěl "zchladit žáhu" na "schönggeistech", mezi než nehdy patřil jak nejvyšší purkrabí kníže Fürstenberg, tak i tehdejší cenzor K.J. Seibt, profesor pražské filozofické fakulty. Informátor vídeňského dvora zřejmě však nepočítal s tím, že nejvyšší purkrabí tam má dost přátel, aby se o udání dozvěděl dřív, než se dostane k sluchu Marie Terezie. Nařknutí bylo i pro tak vysokého úředníka, jímž byl nejvyšší purkrabí, na pováženou, poněvadž Balbínova *Obrana* vyšla bezprostředně po selských rebéliích a mnozí spatřovali v jejím obsahu tak obojného ducha, že by mohl pobouřit celý národ.

Není proto divu, že nejvyšší purkrabí ihned energicky zakročil. Nikoli proti vydavateli knihy, jak by se dalo očekávat, ale proti cenzorovi, který dal knize své placet. Fürstenbergův sekretář J.F. Opitz zatrhal na příkaz knížete v knize všechna závadná místa - a bylo jich dost, jak proti vážnosti vlády, tak i proti dvoru a i proti Němcům a vážnosti jejich jazyka. A vzápětí následovala konfiskace celého nákladu. Pro pražský kultur-

ADVOKÁT

JUDR. MILAN KANTOR

/LL.B., Barrister and Solicitor of the Supreme Court of Victoria/

specializuje se na kupní smlouvy, převody nemovitostí, nájemní smlouvy, zakládání společností a partnerství, na vykonávání dědických nároků a na přípravu testamentů, všeobecně na případy týkající se nesporných majetkoprávních záležitostí.

Než podepíšete smlouvu, která je obvykle závazná a která může mít i dalekosáhlé nepříznivé následky, přijďte na právní poradu!

500 COLLINS STREET, MELBOURNE, VIC. 3000
TEL.: /03/ 62-6196

**PROSÍME - UŽÍVEJTE POUZE NOVÉ
PŘEDPLATNÍ LÍSTKY!**

ní svět to byla neslýchaná událost a každý se snažil v době, kdy se čekalo na rozhodnutí z Vídně, si alespoň jeden výtisk ze zabaveného nákladu opatřit. A se zájmem o knihu stoupala její cena.

Dvanáctého dubna guberniální dekret udělil výtku cenzorovi, jenž se vymluvil na to, že je přetižen prací, a proto Obranu ani pořádně nepřečetl. Dvorská cenzurní komise však byla rozumnější než pražské úřady. Vzhledem k vlastenecké tendenci Obrany a vzhledem k současným neklidným poměrům nebylo prý záhodno její vytištění povolovat, ale vyšla-li již, pak ji nezakázala, poněvadž latinsky psané názory nebyly srozumitelné širokému okruhu obyvatel. Po dalším šetření dala pak návrh, aby se nerozprodáný náklad knihy zabavil. Dvorský dekret z 11. listopadu 1775 pak s konečnou platností tlumočil rozhodnutí Marie Terezie, která prodej Obrany nezakázala, ale zapověděla její další vytištění. O zabavení nebo zničení knihy nikde ani slova.

Do rukou Čechů se Obrana dostala až roku 1869 v překladu E. Tonnera. Pelcl vydáním Obrany chtěl vyburcovat z nečechnosti ospalý národ, který pasivně přihlížel k svému poněmčování. Byla to od něho odvaha, poněvadž se vydával možnosti stihání - připustilo se však, že knihu vydal v dobrém úmyslu, aby podpořil své horlení proti potlačování češtiny.

Bohuslav Balbín patří k těm osobnostem starších českých dějin, k nimž se musíme stále vracet, jelikož shledáváme, že jejich celoživotní úsilí bylo zasvěceno práci ve službě národa. Byl nazván "prvním českým buditelem". Je správné říci, že si tento nejvyšší čestný titul plně zaslouhuje.

Mám za to, že vládu Marie Terezie a jejího syna Josefa I., nekorunovaného českého krále, můžeme považovat za dobu daleko temnější než dobu protireformace, kdy četní vlastenečtí jezuité a kněží byli mnohem liberálnější než novodobí vykladači české otázky a historie, kteří vymyčují z české kulturní minulosti celá období.

Foto S. TRIBBICKOVÁ

R. STROEBINGER

ŠUMAVA v zrcadle PADESÁTÝCH LET

Je to kniha, kterou je možno přečíst - jak se říká - na jeden zátah. Je dobře napsaná, děj plyne, rozvíjí se, je napínavý; postavy jsou plasticky a živě vyličený. Je to kniha, která člověka prostě "chytne".

Jde o prvotinu české spisovatelky Sidonie Dědinové, která od roku 1966 žije ve Spolkové republice Německo a kterou vydalo německy mnichovské nakladatelství Langen Müller pod názvem "Als die Tiere starben" - "Když umírala zvířata".

Děj jde v knize? Děj se odehrává v malé zapomenuté vesnici začátkem padesátých let, v době, kdy v Československu vrcholil stalinský terro. Na rok sem, do zapadlého koutu Šumavy, přichází maturantka Barbora, aby - zdeptaná nedýchatelnou atmosférou Prahy - zde strávila rok práce v kanceláři státního statku.

To, co Barbora našla, je typické pro české pohraničí tehdejší doby. Zbytky zlatokopů, kteří se pro alkoholické opojení, v němž tráví většinu svého času, neodhodlali vrátit do vnitrozemí, několik německých rodin, jež z názna-
mých důvodů unikly vyhnání ze svého domova, početná cikánská rodina, lidé s temnou minulostí, poznamenání vězením a menšina, jež zde, v krásném prostředí lesů a strání, chce najít nový domov. Statek hospodaří pro neschopnost vedoucího a jeho pomocníků od deseti k pěti - i to bylo pro tehdejší dobu typické.

Pak, najednou, z ničeho nic se něco stane. Něco neobvyklého. Uhyne kus hovězího dobytka. A vše nasvědčuje tomu, že jde o otravu. A pak další... Záležitost začne vyšetřovat kriminálka, neschopný správce je odvolán a nahrazen mladým, ale nezkušeným poctivcem Vondrou.

Vedle vypravěčky Barbory je Vondra druhou kladnou postavou knihy Dědinové. Ale - Vondra přes svou dobrou vůli, snahu, počáteční optimismus je psychicky a nakonec i fyzicky drčen lavinou událostí. Rostoucí nevěřivost mezi obyvateli, ale i tím, že pokračuje tajemné, nevysvětlitelné hynutí dobytka. Kdo je neznámý travič, sabotér? Téměř každý je podezřelý. A každý svým způsobem nevinný. Teprve v závěru románu, poté co Dědinová dovedně předvádí celou škálu lidských osudů, je záhada smrti zvrátat rozuzlena. Žádný škůdce, "nepřítel socialismu," ale houba, kte-

rá nachází živnou půdu na zdech opuštěných, poničených, rozvalených domů a chlévů původních německých obyvatel, je oním tajemným travičem. Vesnice z větší části zpustlá, se mstí tiše a zálučně za to, že nejen lidé, ale i lidská obydli byla vytržena z kořenů krajiny a doby.

Jistě, děj románu Sidonie Dědinové je prostý, nenápadný. Ale nejde pouze o povrch, ale o to, co se skrývá pod hladinou jejího vyprávění. A zde je možno citovat slova mladého správce Vondry: "Naše vašeň ničení se na nás vymstila. Tolik toho bylo zničeno. Jedna nespravedlnost plodí druhou... Kdy konečně prolomíme ten řetěz...".

Literárně prolomit řetěz nespravedlnosti minulých let - o to autorce především šlo. A to se jí vskutku podařilo. Ukázala Šumavu padesátých let a její obyvatele v tak jasném zrcadle, že jsou v něm kontury kraje a lidí ostré a zřetelné. Ať už vzbuzují u čtenáře odpor, nesouhlas nebo sympatie a někdy - jako třeba u stárnoucí Friedy, která zklamaná mužem, jemuž věří, si bere život-soucit. Tam, kde Dědinová vypravuje a líčí, je silná. Poněkud slabší tam, kde se snaží svým postavám dávat - jako například u starého německého usedlíka Pleskota - do úst politické úvahy, které očividně převyšují jejich obzor myšlení.

I když román Sidonie Dědinové vyšel zatím pouze německy, je obohacením české literatury, která se zabývá českým pohraničím po druhé světové válce. Opomíneme-li demagogický román Václava Řezáče "Nástup", daly by se knihy, které této tématice věnují pozornost, spočítat na prstech jedné ruky. A mezi nimi vyniká Dědinová nejen tím, jak ztvárnila děj, ale i svým humanistickým přístupem. Čtenář jí věří, že to, co vypravuje, myslí upřímně. Svědčí o tom ostatně i dopisy, které autorka dostává od bývalých německých obyvatel "její" vesnice, kteří nyní žijí v Německu. Jsou to dopisy uznání a pochopení.

Nemělo by se opomenout, že ke knize napsal zasvěcenou předmluvu historik dr. Ján Mlynárik, který se zabývá problematikou odsunu německého obyvatelstva po roce 1945. A stojí za to zdůraznit i neobvyklou okolnost, že román je ilustrován působivě kresbami autorky. Vystihují symbolicky nejen obsah, ale i její záměr.

INZERCE

v časopisu

PANORAMA

Jen v Austrálii je na 20,000 Čechů a Slováků...
PROPAGUJTE SVÉ VÝROBKY ČI SLUŽBY MEZI KRAJANY!
U dlouhodobých inzerátů sleva. Oznamujte nám
včas všechny změny!

Miloš TRNKA, licenced plumber, gas fitter

instalatér

● **MILOS PLUMBING**
(03) 548 1210

Nějakou dobu mi trvalo než jsem se dostal ke čtenářské poznámce o knize, kterou jsem si objednal z nakl. Rozmluvy, 18 Church Hill, Purley, Surrey, CR2 3QN, U.K.. Jde o publikaci, která se nejen musí pozorně přečíst, ale i studovat a zvažovat. Je to úkol pro odborníka, a tak se omezím jen na všeobecnou informaci. Sborník překladů z děl Martina Heideggera /1889-1969/ připravil Ivan Tomáš pro semizdatové vydání v Praze v roce 1984, o rok později jej ve formě reprintu publikoval spolek Athenaeum v Oxfordu. Jde o texty, které vznikaly od roku 1929 do konce autorova života. Filozof Heidegger se významně zapsal do vývoje myšlení v tomto století, autor nepokládá myšlení za pouhý odraz skutečnosti, ale "krokem zpět do uvážlivosti, která dbá onoho obratu od zapomnění bytí, jenž se začíná rýsovat v údělu bytí". Heidegger zaujímal čelní místo v okruhu filozofů pronikavého dopadu - patřil mezi ně mimo jiné i E.G.A. Husserl /1859-1938/, z jehož učení pak vycházel náš disidentský filozof a chartista J. Patočka /1907-1977/. Heidegger se pokládá za otce existenciálního, Husserl zase formuloval principy fenomenologie, oba tyto příbuzné filozofické proudy hýbají současným evropským myšlením.

Heidegger se nedávno stal středem polemiky vedené v západoevropských kulturních časopisech. V období 1933-34 totiž působil v nacisticky exponované funkci rektora freiburské univerzity, tyto dva roky byly pak jím samotným a jeho obhájci označovány za přechodné a pomýlené se zdůrazněním, že Heidegger strávil léta 1934-1945 v Německu ve vnitřní emigraci. Před několika roky vyšlo ale najevo, že skutečnost byla poněkud jiná. Heidegger totiž na začátku nacistického hnutí vsadil na náčelníka SA Röhma, který byl v boji o mocenskou pozici Hitlerem za "noci dlouhých nožů" zlikvidován. Filozof se dostal do führerovy nepřízně a byl zbaven všech akademických funkcí. Po roce 1945 byl Heidegger za účast na fašizaci německé kultury a školský penzionován, časem se na toto všechno jaksi pozapomnělo a nakonec se jeho učení, které ale nemělo s nacistickou ideologií nic společného, dostalo i mezi české disidenty a do expedice českého exilového nakladatelství.

Autor filozofických statí, o kterých se zmíním, je z našeho hlediska zcela bez poskvrny: Radim Palouš - Čas výchovy /Křesťanská akademie v Římě, 1987/. Palouš /nar. 1924/ se dostal k filozofii oklikou, vystudoval chemii a až potřeba pojmenovat spleť otázek soudobého hledání smyslu života a orientovat se v dnešním existenciálním labyrintu ho přivedla k prof. Patočkově a filozofii vůbec. Palouš podepsal Chartu 77 a byl následně zbaven vysokoškolské profesury, dnes žije v invalidním důchodu. V publikaci shrnuje svoje úvahy o smyslu výchovy. Filozoficky vychází z poselství evangelií.

IP

KULTURA • KULTURA • •

Cenou Jiřího Lederera, kterou společně udělují časopisy Svědectví a Zezsyty literackie, byl letos poctěn Miroslav Jasiński, po mnoho let neúnavný propagátor české kultury v Polsku a prostředník mezi nezávislými hnutími v obou zemích. Cena představuje 5000 franků.

Herec Martin Růžek se v Praze dožil 70 let.

Výstava "Six Gippsland Artists" je otevřena vždy od středy do neděle mezi 12 a 18 hod. v galérii Indigenous, 1d Rose St., Armadale /Melbourne/. Sochařka Eva Volná, která žije v podhůří Viktoriánských Alp, vystavuje při té příležitosti své velkoryzné plastiky.

Pilot legendární 312. perutě RAF popisuje své zážitky v 2s. a britském letectvu v období mezi roky 1937 a 1940: M.A. Lištutin, DFC, AFC - Challenge In The Air, A Spitfire Pilot Remembers, vyd. Thorsons Publishing Group, 1988, 240 stran, 80 fotografií. Kniha přichází do australských knihkupectví ve vhodnou předvánoční dobu. Bližší informace o prodeji na tel.čísle /03/ 645 1544.

Sukáv komorní orchestr absolvoval třítýdenní turné po Japonsku.

Slovenský skladatel E. Suchoň se dožil 80 let.

Škoda, že tady nemají
vitrinu s posledním
blbcem!

RENČIN

NOVÉ HUDEBNÍ STUDIO V ADELAIDE!

Učitelka klavíru s dlouholetou zkušeností z Prahy otevřela po několika letech úspěšné práce v Sydney klavírní třídu v Adelaide. Děti mohou začít úspěšně pracovat již od 4 - 5 let.

Máte-li zájem o podrobnost o vyučování, volejte M. Baumovou, tel. /08/ 356 9483.

STĚHOVÁNÍ +++ STĚHOVÁNÍ +++ STĚHOVÁNÍ +++ STĚHOVÁNÍ

Levně a spolehlivě
Melbourne - Sydney nebo Sydney - Brisbane

\$900.00

Tel.: /02/ 725 2907

VÍNA, LIKÉRY, SMÍŠENÉ ZBOŽÍ, IMPORT. PIVO - BUDVAR, PLZEŇ - a ostatní z Evropy a Ameriky...

WARREN SALES, 81 WARREN RD., MORDIALLOC 3195
TEL.: /03/ 580 3962

NA SBS TV • NA SBS TV •

"Obchod na korze" režisérů Kadára a Klose byl samozřejmě ozdobou vysílání stanice SBS a vzhledem k tomu, že se zdůrazňovalo, že jde o film s Oscarem, byl asi schopen přilákat k obrazovce i nejen české a slovenské diváky. Vše ovšem dostalo kopanec: J. Króner s I. Kaminskou se objevili o hodinu dřív, než oznámil nejrozšířenější programový věstník TV Week: těžko říci, zda australský divák, který tak přišel o prvních 60 minut filmu, byl vůbec schopen pochopit, o co běží.

Na 26. listopad ve 2.50 odpoledne /Adelaide 2.20pm/ SBS oznamuje český film Malinový koktajl: příběh dívky z bufetu, milované dvěma muži, přičemž ona - typické - nechce ztratit ani jednoho. Režie L. Sieberová, hrají Y. Kornová, M. Brodský a J. Kodeš.

Ve vysílání SBS můžete vidět i některé krátké filmy pro děti, např. 22. listopadu o 4.30 odpol. /4.00 Adelaide/.

V přehledu pořadů nás tentokrát zaujal i jugoslávský snímek "Život jedné rodiny", který se na obrazovce objeví 22.11. v 10.00 večer: má jít o příběh rodiny, původem z Čech, v předválečném Záhřebu.

SPORT • SPORT • • • •

Dramatické okamžiky přineslo finále Austrálie v kolové a krasojízdy, které se konalo v Sydney. Turnaj, sponzorovaný firmami Tech-Rentals a Diamond Plating, byl pro diváky zážitkem.

Pořadí v krasojízdě: 1. Hosáková, 2. Brodecká, 3. Ganzová, 4. Truhlářová, 5. Sosnovsová, 6. Jindrová, 7. Pospíchalová.

Kolová - junioři: 1. Miček - Tábořský, 2. Foltman - Zachar, 3. Brodecký - Zachar, 4. Brčák - Brčák, 5. Auster - Kraus. Kolová - senioři: 1. Divina - Foltman, 2. Novák - Novák, 3. Sosnovec - Tábořský, 4. Tábořský - Pošepný.

Pak ovšem přišlo MS v Záp. Německu, kterého se zúčastnilo 13 států. Titul mistrů světa už po dvacáté získali bratři Pospíšilové z Československa. Australští reprezentanti ovšem slavili také velký úspěch /Foltman - Sosnovec, kterého po zranění od utkáni s Hong Kongem vystřídal V. Novák/, když s jistotou vyhráli svou skupinu "C" a P. Foltman s počtem 31 vstřelených branek byl vyhlášen nejlepším střelcem šampionátu.

V krasojízdě na MS obsadila J. Nováková 14. a B. Hosáková 20. místo. Společně pak ve dvojicích vybojovaly 9. místo. rum/red

Vystoupení čs. reprezentantů na OH v Soulu se v Československu hodnotí jako vyslovený neúspěch - na někdejší sportovní velmoc jsou 3 zlaté, 3 stříbrné a 2 bronzové medaile opravdu dost málo. Reputaci zachraňovali tenisté ziskem 3 medailí z celkového počtu osmi /Mečír zlato/, nedobře by bez nich bylo... V tradičních olympijských sportech však u Čechoslováků pokračuje všebenecný ústup ze slávy a nový předseda ÚV ČSTV, partajní aparátník J. Poledník, který se svým funkcionářsky koženým výrazem obličej vyjímá v zahajovacím průvodu /kolem přece šmejdily rozvědky, jak brožurky praví/, to zjevně nevytrhne. Ziskem medailí i bodováním národů podle prvních šesti míst skončili Čechoslováci až na 17. místě. U mnoha čs. reprezentantů docházelo k nevysvětlitelným osobním katastrofám, například když někteří vzpěrači nebyli schopni vzepřít ani základní

váhu. Čs. tisk se tentokrát opovážil zabušit i do funkcio-nářů. Zatímco u prvotřídních východních Němců na jednu získanou medaili připadlo 0.84 člena doprovodu, u Čechoslováků to bylo 7.5 vypaseného bafuňáře, který jel především nakupovat pro paničku - podle RP někteří členové doprovodu nebyli schopni své svěřené sportovce vůbec poznat podle tváří.

Letošní 98. ročník Velké pardubické se proměnil ve hřbitov nadějí, když do cíle se podařilo dojet jen 3 koním /naposled se něco podobného stalo v roce 1925/. Pro 440,000 korun si nakonec dojel loňský vítěz Zelezník s amatérem Váňou.

Jako i v minulých dvou letech i letos byl čs. fotbalovým trenérem roku vyhlášen V. Ježek, který nedávno oslavil 65. narozeniny.

Na mistrovství světa v kulturistice, které se konalo v Brisbane, získal v kategorii do 90 kg titul Pavol Jablonický. Uvažuje nyní o přestupu k profesionálům.

Čtyři čs. horolezci, účastníci společné čs.-novozélandské expedice, zahynuli při pokusu zdolat Mt. Everest. Nepálské ministerstvo cestovního ruchu dodatečně oznámilo, že jeden ze zahynulých, 33letý J. Just, dne 17. října, bezprostředně před tragickou změnou počasí, která ho pak stála život, úspěšně zdolal Mt. Everest sólovým výstupem.

KOPANÁ:

1. Sparta	11 8 2 1 26:9 18
2. Slavia	11 8 1 3 24:15 17
3. Outrava	11 7 1 3 18:11 15
4. Vítkovice	11 6 1 4 20:10 13
5. Nitro	11 6 0 5 15:24 12
6. Trnava	11 5 1 5 13:14 11
7. Duk. Břež	11 5 1 5 16:14 11
8. Olomouc	11 3 4 4 13:13 10
9. Ha. Bratislava	11 3 4 4 14:14 10
10. Bohemians	10 6 0 5 15:12 10
11. Dukla Praha	10 3 2 5 17:14 8
12. Jelez ZTS	11 3 2 6 21:24 8
13. B. Dystřice	11 4 0 7 10:20 8
14. Chab	11 4 0 7 13:23 8
15. H. Králové	11 3 2 6 10:22 8
16. Plzeň	11 3 1 7 17:22 7

HOKEJ:

1. Trenčín	12 8 2 2 48:42 18
2. Litvínov	13 7 3 3 68:47 17
3. Kladno	11 6 5 2 45:42 17
4. Plzeň	13 5 4 4 62:41 11
5. Pardubice	11 5 3 3 41:40 11
6. Jihlava	12 5 3 3 35:34 11
7. Sparta	11 5 3 4 37:39 11
8. C. Budějovice	13 5 2 6 41:41 12
9. Kladno	13 4 3 6 49:44 11
10. Vítkovice	13 4 2 7 38:52 10
11. Gálikovice	12 2 2 8 29:46 6
12. Bratislava	13 1 4 8 36:55 6

PŘEDPLATNÍ LÍSTEK

ZDE OOSTŘIHOUT

PANORAMA

35 Massey Street, Doncaster 3108
Victoria, Australia

Šeky laskavě vyplňte pro příjemce: CZECHOSLOVAK PANORAMA

PŘEDPLATNÉ

Austrálie	jeden rok: A\$24.90 dva roky: A\$49.80
N.Z., P.N.G. (letecky)	jeden rok: A\$26.90
Ostatní cizina (letecky)	jeden rok: US\$25.00
(lodí)	jeden rok: US\$21.00

Prosíme zahraniční předplatitele, aby nám neposílali osobní šeky - po zaplacení bankovních poplatků nám nezbyvá ani na poštovné. Nejlépe vložit bankovku do doporučeného dopisu.

přikládám \$..... na předplatné, případně i tiskový fond /dary na tiskový fond jsou naprosto dobrovolné a používá se jich k zasilání časopisu těm krajanům, kteří si předplatné nemohou dovolit - zejména Čechům a Slovákům v hostelech, evropských uprchlických táborech atd./

Jméno, adresa /čitelně/.....

..... Podpis, datum.....

Prosíme zaškrtněte /x/
..... jste-li NOVÝM předplatitelem

Oslava dne založení Československé republiky proběhla v neděli odpoledne 30. října. Měli jsme neočekávaně velkou návštěvu, protože dopoledne byla česká mše svatá, kterou sloužil páter Petr Eliáš, a někteří krajané přišli přímo po mši do klubu na oběd. Bylo to poprvé, kdy se obědy podávaly v nově upravených a přestavěných místnostech jídelny a baru, který dostal jméno "U starého jelena". Tuto přestavbu prováděla firma našeho krajana pana Ďy Dubského a pár ochotných rukou pomáhalo. Neocenitelnou pomoc poskytl náš předseda pan František Boublík, který pracoval na přestavbě a vymalování téměř denně po šest týdnů, a bylo jeho zásluhou, že do nedělních oslav bylo vše hotovo.

Vlastní program trval asi 2 hodiny a jeho úroveň byla opravdu velmi dobrá. Mladí i dříve narození členové přispěli hudbou a recitací v českém i slovenském jazyce. Překvapil nás výkon mladého houslisty Aeraona Kempa, který na našich akcích účinkuje pravidelně, a my jsme mohli sledovat velký pokrok v jeho hře. Tentokrát to byla obtížná skladba "La Folia" skladatele Arcangela Corelliho. Paní Růženka Vašková, která za námi přijela až z Morganu, si získala obdiv nás všech za znamenité pásmo poezie a zpěvu, které si sama napsala a které doprovázel její manžel na varhany a pan Ladislav Cianciella na kytaru. Velmi profesionální byl též výkon populárního slovenského fujaristy pana Ferka Peška, který vystoupil v originálním "jánošíkovském" kroji.

Ostatními účinkujícími byli Filip Kemp, Jan Rosecký, Jackie Alinová, Ludovít Sýkora, Alois Trávníček, Květoslav Eliáš, Václav Šilha a skvělý recitátor Josef Gregor. Všichni se zhostili svých vystoupení s nadšením a bez jediné chybičky. Technicky spolupracoval Josef Švehlák.

Vyvrcholením nedělního programu bylo vystoupení našich milých hostů, jimiž byli paní Věra Tancibudková, klavírní umělkyně, profesor Zdeněk Bruderhans, který hrál na flétnu, a profesor Jiří Tancibudek, který hrál na hoboje.

DRUHÁ STRANA PŘEDPLATNÍHO LÍSTKU

Můj vzkaz redakci PANORÁMY:

Pokud víte o někom, komu bychom mohli nezávazně poslat ukázkové číslo, uveďte zde laskavě jeho adresu:

S úctou a obdivem jsme vyslechli klavírní sólo, které virtuózně hrála paní Tancibudková; byly to "Dvě siluety" od Antonína Dvořáka. Pan profesor Bruderhans hrál první větu skladby Viléma Blodka "Sólo pro flétnu" za klavírního doprovodu paní Tancibudkové, hudební pořady zakončil pan profesor Tancibudek dvěma skladbami, Pierneho "Dostaveníčkem" a Ravelovou "Habanérou", za klavírního doprovodu své paní. Byli jsme hrdi na to, že mezi nás přišli ti, to hudebníci světové úrovně a že jsme měli možnost vyslechnout hudbu v jejich dokonalém podání, jímž tak značně přispěli k zdárnému průběhu naší slavnosti. Těšíme se, že budeme mít příležitost uvítat je mezi námi častěji!

Kritika, kterou jsem později slyšela, byla jednoznačná - všichni tvrdili, že tak hezký "28. říjen" jsme ještě neměli, i když náš klub oslaví za pár měsíců 40 let svého trvání. Slavnost se tedy vydařila k úplné spokojenosti nás všech.

Dagmar Balcárková
Kulturní referentka
Čs. klubu
Adelaide, Jižní Austrálie

Melbournští kolováci srdečně zvou na TANEČNÍ ZÁBAVU VE STYLU COUNTRY

kteřá se koná 19. 11. 1988
od 7.30 večer v Sokolském
nár. domě, 497 Queensberry
St., Nth. Melbourne.

Vstupné s výbornou večeří
\$15, penzisté \$12.

Hraje nová skupina Imagination +++
bohaté tombola +++ vyhlášení nej...
masky +++ obsluha vzorná

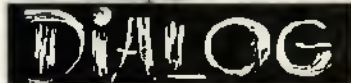
O vstupenky bude velký zájem, proto
si je rezervujte včas:

741 5468 /Truhlář/
870 6489 /Sosnovec/
729 3195 /Brodecký/

Výtěžek bude použit pro nákup nových kol pro děti!

České knihupectví

Napište si o seznamy knih a videokazet:

Gutleutstrasse 13, 6-Frankfurt/M, nebo
Hess Strasse 88, 8-Munich 40
West Germany

Foto Pavel ŠINDELÁŘ

**ČESKOSLOVENSKÝ LVÍČEK
STÁTNÍ ZNAK MASARYKOVY REPUBLIKY**

Jako přívěsek, jehlici do kravaty nebo brož
vyrábí

Vladimír Bayer, 3 Frogmore Rd., Carnegie 3163
Victoria, Australia

Přívěsek nebo jehlice:

10 mm\$45
15 mm\$120

Velký dámský závěs nebo brož:
30 mm\$400

Objednávky pouze poštou

V Austrálii: zašlete bankovní šek nebo money order.
Mimo Austrálii: zašlete international money order v uve-
dené hodnotě - poštovné je zahrnuto v ceně.

Dodací lhůta 2 - 3 týdny.

Ceny jsou v australských dolarech a odpovídají ceně
zlata v době uveřejnění. Objednávky pro vánoční
dárky nutno zaslat nejpozději začátkem prosince.

Jedete-li do Brisbane

rád vám pomůžeme při opravě auta, případně umožní-
me zaparkování obytného přívěsu na farmě

Jarda ZBRANEK, tel.: Brisbane 391 6021
A.H.800 5486

OZNAMOVATEL

Možná vaše děti mluví česky nebo je chcete učit češtině.
Nabízím dětské knihy pouze za cenu poštovného. Knihy
vhodné pro děti od nejútlejšího věku až po 12 - 14 let.
Udejte proto věk dítěte. D. Zlatník, 12 Glebe Rd., Dar-
lington 6070.

Prosím krajana, který chtěl informace o výzkumu přístě-
hovalectví, aby se laskavě ozval ještě jednou. Děkuji.
Dr. M.Cigler.

Blahopřeji Peggi Warrenové a Katce Vondráčkové, které
na lyžích bez většího trenérského vedení podaly letos
výborné výkony ve svých věkových kategoriích a opět
tak dokazují, že Čechoslováci lyžovat dovedou. Robert
Zallmann.

HLEDÁME SE

Uveďte číslo inzerátu - Váš dopis předáme neotevřený.

Čtyřicátník původem z Jugoslávie, hledá a brusič opá-
lů, obchodník s opály, majitel střechy nad hlavou, hle-
dá k vážnému seznámení ženu ve věku 20 - 40 let.
Dítě není překážkou, foto vítáno.

18/88

Štíhlá a moderní žena, 45 let, 170 cm, hledá přítele
se zájmem o kulturu a přírodu.

19/88

Z DOPISŮ

Kováříček to dobře napsal /J. Kovářčik: Res publica,
Panorama 10/1988/. Nedostatek vědomí spoluviny za to, co
se stalo v únoru 1948, je u tzv. demokratů vskutku
zarážející.

P. CHUDOŽILOV,
Švýcarsko

J. Kovářčik vidí růžovými brýlemi dobu prvních 20 let
Československé republiky - prý obrovský úspěch, na který
jsou pamětníci právem pyšní. Pravdou však je, že byly mi-
liony lidí, kteří za té první republiky jenom živořili,
zvláště ti starci na venkovech... Mnoho křivd bylo na-
pácháno hlavně na Slovincích, na Slovensku byla daleko
větší nezaměstnanost a české firmy si tam zaměstnávaly
ještě své lidi. Češi se tam roztahovali ve všech lepších
pozicích, aniž se snažili naučit slovensky. Za dvacet
let nebyl ani jeden Slovák povýšen na generála. Slovenský
nationalismus se nezrodil náhodně a přispěl k pohřbu
Československa... Dnešní Československo má zase svoje stí-
ny. Sice tam nikdo nehladoví, ale je tam kulturní bída.
Je ubitá lidská iniciativa, je špatná pracovní morálka,
velká korupce, organizovaná zlodějna na celém území stá-
tu s točením menší dávky piva, na což se celý národ neteč-
ně dívá a nenajde se jedinec, který by zjednal nápravu.
Já věřím, že všechno, co je shnilé, zajde samo!

A. HOLUB, Vic.

Zaujala mne informace o demonstraci proti sovětské okupaci. Je to hodně pozdě - měli jste demonstrovat už v únoru 1948 a předtím, když zrádci zasedali do křesel. Přijali jste je a až do roku 1968 jste byli takoví, jaké si vás oni přáli...

A. DAŇKOVÁ, Qld.

Chci vám říci, jak to dopadlo s tím Polákem, o kterém jste otiskli informaci z mého dopisu v čísle 4. Po velké tiskové kampani, kdy se za něj zasazovala i socialistická strana, mu nakonec přiznali humanitární azyl - že prý už je to starší člověk a je třeba mít ohled. No a on se okamžitě vypravil na polský konzulát a tento měsíc už odjel na návštěvu za dětmi do Polska. Teď už se nedívám postoji holandských úředníků...

K. Cimrman, Holandsko

**I PO TĚŽKÉ HAVÁRII JE MOŽNÉ
AUTO VRÁTIT DO STAVU, ZE
ANI LECKTERÝ ODBORNÍK
NIC NEPOZNÁ!**

AUTOKLEMPÍRSKÉ PRÁCE - STRÍKÁNÍ - VYPALOVANÉ LAKY
Srovnajte ceny odjinud s našimi cenami - budete překvapeni! Nenechte si ujít šanci, zavolejte!

CHTĚJTE MLUVIT S JARDOU!

4 LIBBETT AVENUE, CLAYTON. TEL.: (03) 547 5760

• REDAKČNÍ RADA •

Jiří HODAČ, dr. Miloš ONDŘÁŠEK, Pavel ŠINDELÁŘ,
Jiří ŠPIEGL

Dopisující členové:

Petr CHUDOŽILOV /Švýcarsko/, Jaroslav KOVÁŘÍČEK
/Adelaide, Austrálie/, Jindřich LION /Rakousko/,
Jiří ŠYKORA /USA/

Adresa redakce a telefonní číslo na straně 3.

• SPOLUPRACOVNÍCI •

Austrálie:

dr. M. Cigler
V. Donát - pseud.
J. Havránek
J. Hodač
P. Homolka
V. Kadnár
ing. J. Kazda
J. Kovářiček
P. Mařan
A. Nebeský
dr. M. Ondrášek
J. Slavík - pseud.
H. Stehlík
P. Šindelář
J. Špiegl
F. Toman
S. Tribbicková
V. Urban
J. Vrtielka
K. Wendt
R. Zallmann

USA a Kanada:

V. a M. Bosáková
V. N. Duben - pseud.
Jára Kohout
V. Kříž
E. Límanová
J. Šykora
V. Táborský
dr. O. Ulč

Evropa:

P. Chudožilov
J. Lion
J.J. Staněk
dr. R. Ströbinger

Jižní Afrika:

Buštelegraf - pseud.

Papua Nová Guinea:

I. Kwiatkowski
dr. M. Pflieger

To cater for your P.C. needs now YOU NEED TO GO "HIRE"!

Breakdown, overload, special project? Whatever your reason for needing additional P.C. and/or peripherals. The simple and immediate answer is to hire your needs from TechRentals.

- No capital outlay.
- 1 week to long term Rental plans.
- You can test the equipment for future purchase.

We will deliver within 24 hrs.

TechRentals offers Australia's largest range of I.B.M., and top brand equipment to assure complete compatibility. We know P.C.'s and we offer personalised service to solve your problem now! TechRentals has purely professional sales and services support, Australia wide.

VIC. 879 2266 • N.S.W. 808 3055 • QLD. 875 1077
S.A. 344 6999 • W.A. 322 1085 • N.Z. (9) 50 4759

TR TECH-RENTALS
"When you need to go hire"

WORKSOUTH 156